

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

כב' השופט ס. ג'ובראןהמבקש :

שחר בן מאיר עו"ד

בעצמו וע"י ב"כ עו"ד יצחק אבירם

מרח' אבא הלל 12 רמת גן

- נגד -

המשיבים :

1. בנימין נתניהו

ממשרד ראש הממשלה ירושלים.

2. סיעת הליכוד

הכנסת ירושלים.

3. עיתון "ישראל היום" בע"מ. ח.פ. 513942151

מרח' השלושה 2 תל אביב.

4. עמוס רגב

מרח' השלושה 2 תל אביב.

5. שלדון אדלסון

באמצעות עיתון "ישראל היום" מרח' השלושה 2 תל אביב.

בקשה לצו מניעה בהתאם להוראות סעיף 17ב**לחוק הבחירות (דרכי תעמולה)**

כב' יו"ר ועדת הבחירות מתבקש בזאת ליתן צו מניעה כנגד המשיבים, בהתאם להוראות סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) (להלן: "חוק התעמולה") הקובע כי על המשיב מס' 3 (להלן: "המפרסם") להימנע מלפרסם, ולהפסיק לפרסם תעמולת בחירות שהוא מפרסם, מזה שנים רבות, כפי שיפורט בבקשה זו בהרחבה, לטובת המועמד בבחירות לכנסת ה-20, המשיב מס' 1, (להלן: "המועמד או מר נתניהו") וזאת נוכח שמדובר בתעמולת בחירות אסורה המפורסמת אצל המפרסם בניגוד להוראות חוק התעמולה, ותוך פגיעה מהותית וחמורה וקשה בעקרון השוויון בבחירות.

כבי יו"ר הועדה מתבקש ליתן צו הקובע כי ייאסר על המפרסם להמשיך ולפרסם תעמולת בחירות עבור ולמען המועמד גם מעבר למגבלת המועדים הקבועים בחוק התעמולה.

כבי יו"ר הועדה מתבקש להזמין את המשיבים לדיון בפני כבוד יו"ר הועדה, בהקדם האפשרי נוכח מועד הבחירות הקרב והולך, ולאור שההפרה של הוראות חוק התעמולה על ידי המשיב מס' 3, נמשכת דבר יום ביומו.

כן יתבקש כבי יו"ר ועדת הבחירות לחייב את המשיבים כולם בהוצאות בקשה זו ושכ"ט עו"ד בגינה.

ואלו נימוקי הבקשה:

אקדמת מילין

בקשה זו, למתן צו מניעה תוכננה להיכתב ולהיות מוגשת עוד טרם נודע כלל על קיומן של הבחירות לכנסת ה-20 אשר הוקדמו כידוע. עם זאת, היות והבעיה הפכה לאקוטית והשפעתה כה רבה על הבחירות הקרבות, מוגשת בקשה זו כעת.

התופעה המתוארת בבקשה כאן, לפיה בעל הון (שאינו אזרח או תושב ישראל) מקים עבור מועמד לבחירות עיתון יומי, המופץ בחינם, ואשר משתלט על חלק נכבד של תחום העיתונות היומית (גם בשל חינמינותו וגם בשל זמינותו הבלתי מוגבלת), ו"תורם" לשם כך עשרות מיליוני דולרים היא סכנה מהותית, מוחשית ומיידידת לקיומה של דמוקרטיה המבוססת על עקרון השוויון.

הקמת עיתון המיועד למועמד מסוים בתפוצה כה רחבה ובחינם, הופכת את "חופש העיתונות" שהוא בלב נשמת אפה של הדמוקרטיה ללעג לרש, והיא בעצם יוצרת משטר אחר, שונה, משטר של בעל המאה. משטר בו אין כלל זכות לשוויון ההתמודדות בבחירות, אלא משטר זכויות שונה לגמרי. בו יש זכויות לבעלי ממון לפרסם תעמולה כאוות נפשם ויש זכויות מועטות ונפרדות לפשוטי העם.

כנגד תופעה פסולה זו הוכנה בקשה זו וללא כל קשר למועד הבחירות מתוך כוונה לבקש לקבוע ביחס אליה את שנאמר בתר"ם 16/20 (וראה על כך בהמשך), כי לעיתים חומרת המעשים של כלי תקשורת יש בא כדי להחיל את הוראות חוק התעמולה אף מחוץ למסגרת הזמן הקבועה בו.

באו הבחירות והקדימו את כוונת המבקש ולכן הוא מגיש בקשה זו כעת, אשר עליה יש לומר כי היא יפה לכל זמן ולכל מועד, אך בתקופת בחירות על אחת כמה וכמה.

זהות הצדדים

1. המבקש הוא אזרח של מדינת ישראל הרשום בספר הבחורים וזכאי להצביע בבחירות לכנסת ה-20. המבקש אינו חבר בכל מפלגה והאינטרס הישיר שלו בבקשה זו הוא בהיותו אזרח במדינת ישראל.
2. המשיב מס' 1 הוא מועמד לבחירות לכנסת ה-20 העומד בראש רשימת הליכוד לבחירות והינו משמש מאז הבחירות לכנסת ה-19 ואף מאז הבחירות לכנסת ה-18 בתפקיד ראש הממשלה.
3. המשיבה מס' 2 הינה הסיעה אשר ברשימתה נבחר המועמד לכנסת ה-19 ואשר הוא עומד בראש רשימתה לבחירות לכנסת ה-20.
4. המשיב 3 הוא פלטפורמת תעמולה לטובת המועמד המתחפשת לעיתון (להלן: "המפרסם") המתקרא או מציג את עצמו ומתחזה להיות עיתון בשם "ישראל היום". לעניין בקשה זו יניח המבקש, לצורך

החלת חוק התעמולה ודינים נוספים, את ההנחה לפיה המפרסם הוא בגדר **עיתון יומי** כהגדרתו בחוק התעמולה, על אף שניתן להטיל ספק בהיות המפרסם - עיתון.

5. המשיב מס' 4 הוא העורך הראשי של המפרסם, ומי שאחראי באופן ישיר לפרסום התעמולה לטובת המועמד אצל המפרסם ממועד ייסודו של המפרסם.

6. המשיב מס' 5 הינו הבעלים של המשיב מס' 3, ומי אשר מממן מכספו שלו לפי הצהרותיו, או מכספי תאגידיים שבשליטתו את המשיב מס' 3. בעלת המניות היחידה של המשיב מס' 3 הינה חברה הרשומה בדלאוור ששמה - Israel media llc. עיון בפרטי החברה מעלה כי היא נרשמה שם באמצעות סוכנות לרישום חברות.

מצ"ב תדפיס רשם החברות של המשיב מס' 3 מסומן **כנספח 1**.

על השוויון בבחירות

7. בפרשת דרך ארץ (בג"צ 246/81 אגודת דרך ארץ נ' רשות השידור, פ"ד לה (4)) אומר השופט ברק (כתוארו אז) כך:

"עקרון השוויון, הקבוע בסעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת, אין משמעותו רק "קול אחד לכל אחד", אלא משמעותו גם "בשוויון הסיכויים של רשימות המועמדים השונות המתחרות בבחירות לכנסת" (דברי הנשיא לנדוי בבג"צ 98/69 [1], בע"מ 698; להלן - פרשת ברגמן). שוויון זה אין משמעותו רק שוויון בין הרשימות הגדולות בינן לבין עצמן או שוויון בין הרשימות הקטנות בינן לבין עצמן או שוויון בין הרשימות, המיוצגות בכנסת היוצאת, בינן לבן עצמן. שוויון הסיכויים משמעותו שוויון ההזדמנות והסיכויים בין כל הרשימות כולן, המתחרות בבחירות, בינן לבין עצמן. על-כן יש להשיג שוויון הסיכויים בין רשימה גדולה לבין רשימה קטנה; בין רשימה, המיוצגת בכנסת היוצאת, לבין רשימה, שאינה מיוצגת בכנסת היוצאת."

8. באותה פרשה, בדומה לפרשת ברגמן הנזכרת שם (בג"צ 98/69) נדרש בית המשפט העליון לדון בסוגיית השוויון בבחירות, שהינה בגדר זכות חוקתית הקבועה בחוק יסוד הכנסת כנזכר שם, וזאת בהקשר לסוגיה של שוויון סיכויים לכל רשימת מועמדים בראי הזמן שיוקצב לכל רשימה לפרסום התעמולה שלה.

9. כפי שמציין שם כב' הנשיא לנדוי:

"שני הנושאים - הכספים, שהמפלגות מקבלות מקופת המדינה למימון הבחירות לכנסת, שחלק ניכר מהם, אם לא את מרביתם, הן מוציאות על תעמולת בחירות, והנושא של תעמולת הבחירות באמצעות הרדיו והטלוויזיה - קרובים מאוד זה לזה".

10. בשתי הפרשות דנו, ברגמן ודרך ארץ, קבע בית המשפט העליון את העיקרון, כי חוק היסוד קובע את הזכות לשוויון הסיכויים שבין רשימות מועמדים לכנסת, אך בד בבד קבע כי אין המדובר בשוויון מכאני אלא בשוויון מהותי הלוקח בחשבון את ההבדלים בין רשימה קיימת בעל מספר חברי כנסת ובין רשימה חדשה ועוד.

11. עניינה של בקשה זו הוא בהפרה בוטה, גסה, מתריסה ונעדרת בושה, הנעשית בכוח הונו של בעל ההון - של השוויון המהותי הקבוע בחוק היסוד ושל הזכות השווה לסיכויים להיבחר לכנסת של איזו רשימת מועמדים.

12. עניינה של בקשה זו הוא בהפרה של עקרון השוויון הנעשית על ידי אדם שכלל אינו אזרח מדינת ישראל - מר שלדון אדלסון הבעלים של המשיב מס' 3 - אשר בכוח ההון שיש לו, **הקים עבור המועמד פלטפורמת תעמולה המתקראת בשם עיתון**, וזאת על מנת לאפשר פרסום תעמולת בחירות עבור המועמד, לא רק בתקופת תעמולת הבחירות אלא במהלך כל השנה.

13. עניינה של בקשה זו בפלטפורמת תעמולה המתחזה להיות עיתון ובדרך התחזות זו, ובאמצעות תחפושת לעיתון לכאורה, היא מבקשת להביא את התעמולה האסורה עבור המועמד לכלל אזרחי מדינת ישראל.

14. כדי להוסיף חטא על פשע, מופצת פלטפורמת התעמולה המתחזה לעיתון, **בחינם** בניגוד לכל מודל עסקי, בניגוד לשאר העיתונות הכתובה במדינת ישראל, והכל על מנת לשרת מטרה אחת ויחידה - תעמולת בחירות קבועה ומתמשכת, לאורך כל השנה וכל שנה **עבור המועמד**.

15. עניינה של בקשה זו הינה אומנם בהפרת הוראות חוק התעמולה, אך ביסודה בקשה זו באה להגן על ערך חשוב הרבה יותר מאשר קיום הוראות חוק התעמולה, והוא הערך של עיתונות חופשית מחד ושל מניעת ניצול כוח כלכלי בלתי נדלה מאידך גיסא, כדי לשמש כתעמולת בחירות מאידך. דבר שיש בו פגיעה בעקרון השוויון במישור מימון המפלגות. שכן, ונפרט על כך בהמשך, יש לראות את המימון שמעניק המשיב 5 לפלטפורמת התעמולה **הן כמימון אסור עבור המועמד והן כתרומה כספית אסורה עבור המועמד**.

16. במאמר פרי עטו של Lawrence Lessig¹ הוא דן בסוגיית הפגיעה בזכות השוויון בבחירות כתוצאה ממעורבות יתר מוגזמת וחסרת מעצורים של בעלי הון בהליך הבחירות בארצות הברית. (נציין במאמר מוסגר, כי המשיב 5 כאן אינו טומן ידו בצלחת גם בעניין הבחירות בארצות הברית, מה שמעיד כי הסכנה לקיומו של משטר דמוקרטי אינה רק של היושבים בישראל). הוא מבקר את הפתח הרחב (רחב מדי לדעתו) שפתח בית המשפט העליון שם להשפעה מוגזמת של בעלי הון על התהליך הדמוקרטי דרך אפשרויות מימון הבחירות לגופים שונים. בדרך ציורית הוא מציג במאמרו כי למעשה ההתערבות המוגזמת של בעלי הון בבחירות הופכת את הבחירות לתהליך דו שלבי. ראשית על המועמד להשתתף בבחירות של יחידי סגולה מסוימים (בעלי הון כמוכח כדוגמת המשיב מס' 5), ורק אם קיבל את אישורם הוא זכאי ליטול חלק בבחירות הכלליות: **"Democracy in Lesterland is thus a two-step process. Candidates must first clear the Lester-linked hurdle before they can clear the people-linked hurdle. Candidates are thus dependent upon the Lesters even though they are also dependent upon "the People"**

על תעמולת בחירות במסווה של מעין עיתון

17. כפי שנאמר בפתח הדברים המפרסם המתקרא בשם עיתון, נוסד, נוצר, הוקם, קיים, עובד ופועל **למטרה עיקרית ויחידה: לשמש פלטפורמת תעמולה לטובת המועמד מר בנימין נתניהו**.

18. כפי שנראה בהמשך בקשה זו, הבעלים של פלטפורמת התעמולה מר שלדון אדלסון אדם עתיר אמצעים כספיים, אשר עושה בהם שימוש, בין היתר לטובת המועמד, הוא בלשונו של Lawrence Lessig במאמרו הנ"ל סוג של **"משפחת לסטר" של אדם אחד**, אשר מנסה (ואולי אף מצליח) לקבוע מי - לדעתו - יהיה זכאי להתמודד בבחירות וליהנות מתעמולה לא חוקית ממנו, ועושה שימוש בכספו כדי לאפשר תעמולת בחירות אסורה עבור המועמד.

¹ Lawrence Lessig, *What an Originalist Would Understand "Corruption" to Mean*, 102 Cal. L. Rev. 1 (2014).

19. על מנת שפלטפורמת התעמולה תמלא את ייעודה לשם פרסום תעמולה בחירות קבועה לטובת המועמד, אזי היא הולבשה בלבוש של "עיתון" ולא דווקא בגלל חג הפורים, אלא כי אצל תופעה זו הנקראת "ישראל היום" פורים הוא חג החל במשך כל השנה.
20. מכיוון שאותה פלטפורמה הולבשה בלבוש של עיתון, ומתוך המטרה כי תעמולת הבחירות לטובת המועמד תיחשף לציבור הרחב, אזי בחלק מהדפים ובחלק מהכתוב באותה פלטפורמת תעמולה, ככל שאינה מתייחסת למועמד או למי שקרובים ומקורבים אליו, ניתן לראות (בקושי) סוג של "מעין עיתון". ואולם גם "מעין עיתון" זה, בא לשרת ולאפשר את קיומה של פלטפורמת התעמולה, שכן אילו הייתה התעמולה נדפסת כשלעצמה (כפי שלאמיתו של דבר היא מה שהיא) אזי סביר מאד להניח כי תושבי מדינת ישראל לא היו בותרים, בוודאי שלא בהיקף הקיים, לקרוא חומר תעמולה על המועמד על בסיס יומיומי.
21. לכן התעמולה נעטפת במוצר המתחזה להיות עיתון, אשר הוא בחלקו כזה. כך בשיטה פסולה זו מתבצעת באופן יום יומי תעמולת בחירות למען המועמד, מחוץ ובניגוד לחוק התעמולה, מחוץ ובניגוד לחוק מימון מפלגות, ותוך הפרה בוטה וגסה ולמעשה זלזול מוחלט בהוראות חוק יסוד הכנסת הקובע את העיקרון של הזכות השווה לסיכויים להיבחר לכנסת.
22. למותר לציין את החומרה שבדבר, במיוחד כאשר ההפרה הבוטה והגסה של כלל חוקי הבחירות ושל עקרון חוקתי של שיוויון הסיכויים בבחירות, אינה נעשית מטעם איזה מועמד זוטרי של מפלגה קטנה, אלא מטעם מי שבמשך כל השנים הללו עומד בראש המערכת הממשלתית של מדינת ישראל.
- הראיות כי "ישראל היום" אינו באמת בגדר עיתון אלא בגדר פלטפורמת תעמולה**
23. בהתאם לכלל לפיו "אין אדם משים עצמו רשע", אזי ברור כי פלטפורמת התעמולה אינה מודה ואף בחלקה מסתירה ומסווה את היותה כזו במסווה של עיתון. ואולם כפי שקשה להעביר פיל בקוף של מחט, כך קשה להסתיר לגמרי ולהסוות את פלטפורמת התעמולה. המבקש אסף ויפרט להלן שלל ראיות, המעידות כי המדובר בתעמולת בחירות ולא בעיתון בכל המתייחס לדברים הנדפסים אצל המשיב מסי' 3 על המועמד.
24. בנוסף לראיות שיפורטו להלן, תומך המבקש את בקשתו באמצעות חוות דעת של מומחית מוכרת וידועה העוסקת בתחום התקשורת, אשר מנתחת מבחינת תחום המחקר ועולם המחקר של התקשורת את התופעה הידועה בשם "ישראל היום" ועונה על השאלה המקצועיות שבמומחיות עליה נתבקשה היא לענות - האם הדברים הנכתבים על המועמד ב"ישראל היום" יש לראותם בגדר עיתונות, או שמא, כנטען בבקשה זו בגדר תעמולה.
25. ודוק. המסקנה אליה הגיעה המומחית אינה מסקנה משפטית כלל וכלל, זו מונחת כמובן לפתחו של יו"ר ועדת הבחירות הנכבד. אלא שהמומחית, מתוך עולם המחקר האקדמי מקצועי של תחום התקשורת, מגיעה למסקנה שלה לפי הכללים המתודות והידע של תחום מתקר זה. מכיוון שעסקינן בבקשה זו בשאלה האם "עיתון" הוא באמת "עיתון" או שהוא, כנטען, פלטפורמת תעמולה במסווה של עיתון, ברי כי ישנה חשיבות למסקנה מקצועית של מומחית מתחום התקשורת לשאלה זו, שהינה מצידה האחד שאלה משפטיות, אך מצידה האחר גם שאלה שבמומחיות.
26. וכך נאמר בפרק המסקנות בחוות הדעת המצורפת והתומכת בקשה זו -

הניתוח שהצגתי כאן הוא, למיטב ידיעתי, העבודה המקיפה ביותר שנעשתה עד היום ביחס לשאלת זיקתו של "ישראל היום" לנתניהו. על בסיס התמונה שפרשתי כאן, מבחינה תיאורטית ואמפירית, אני קובעת שההוכחות שהבאתי מצביעות בבירור כי סיקור נתניהו ב"ישראל היום" מכוון ורתום כולו בראש ובראשונה לצורך האדרתו של נתניהו האיש והפוליטיקאי, האדרת משפחתו וסביבתו הקרובה והעלמה וטשטוש של כל דבר ביקורת עליו. ככזה, נכון הרבה יותר לראות אותו כדבר תעמולה מאשר דיווח עיתונאי...

חוות דעת זו מצטרפת לקריאה זו וקובעת כי ניתן לומר בביטחון גבוה כי "ישראל היום" הוא פרסום המוצג אמנם בידי בעליו כעיתון חופשי ומאוזן, אך למעשה הוא רתום רובו ככולו להפצת תעמולה למען אדם אחד המכהן כיום כראש ממשלת ישראל.

27. הראיות אשר יפורטו להלן בהרחבה מצביעות על הטענה הבסיסית של המבקש בשלושה מישורים. האחד במישור הקשר שהיה למועמד עם מקימי העיתון במועד הקמתו, וכן הקשר ההדוק שיש למועמד עם הבעלים היוזם המקים והמממן את פלטפורמת התעמולה מני אז ועד היום. השני התכנים הנכתבים על המועמד (תעמולת הבחירות) מני אז ועד היום. השלישי היותו של העיתון נעדר כל מודל כלכלי המצביע כי הקמתו והמשך פעולתו באה לשרת מטרה אחת ויחידה תעמולת בחירות למען המועמד.

28. טרם שנגיע לאותן ראיות נבקש להעיר הערת ביניים בקצרה, אשר תסייע, כך אנו סבורים להבחנה ראויה בין פלטפורמת התעמולה לבין כלי תקשורת אחרים.

הערת ביניים

29. בדנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך (להלן: פרשת אילנה דיין) נאמר בין היתר על תפקידה של העיתונות בחברה דמוקרטית, הן כמשקפת את אינטרס הציבור בכלל, והן בתפקידה כגוף חוקר, כך:

"חשיבותו של אינטרס זה ותפקידה המרכזי של עיתונות חופשית בחיים הדמוקרטיים נדונו לא אחת בפסיקה, לרבות בפסק הדין בערעורים (ראו, פסקאות 80-82 לחוות דעתו של המשנה לנשיאה א' ריבלין וההפניות שם), ואין צורך לחזור על הדברים. לענייננו, די אם אזכיר כי חופש העיתונות מגלם בתוכו לא רק את זכותו של העיתונאי, אלא גם את זכותו של כל פרט ופרט בחברה ליהנות מפירותיה של עבודת העיתונות ואת אינטרס הציבור בעצם קיומה. על האינטרס החברתי בדבר קיומם של עיתונות חופשית וסיקור פתוח כבר נכתב כי:

"אינטרס זה אינו של העיתונאים, של רשתות הטלוויזיה והרדיו, של העיתונים או של סוכנויות הידיעות בלבד; זהו אינטרס ציבורי כללי, המשרת בין היתר – נוסף על ההגשמה העצמית של המבקשים להתבטא – גם את גילוי האמת, את ההליך הדמוקרטי ואת היציבות החברתית" (בג"ץ 5627/02 סייף נ' לשכת העיתונות הממשלתית, פ"ד נח(5) 70, 76 (2004)).

53. חשיבותה של העיתונות אינה מתמצה במתן ביטוי לדעות שונות. אחד מתפקידיה העיקריים הוא דיווח על אירועים, עובדות ותהליכים המתרחשים בחברה. יש לזכור כי הבאת מידע לרשות הרבים אינה מסתכמת בהכרח בדיווח פסיבי על אירועים. אחת הפונקציות החשובות של כלי התקשורת השונים היא חשיפתם של אירועים ועובדות שאינם גלויים לעיני כל ואשר מצריכים לעיתים עבודת תחקיר. פרסומים מסוג זה מסתמכים לא פעם על מקורות שאינם פומביים או רשמיים ועשויה להיות בהם תועלת ייחודית לשיח הציבורי. זהו פועלה של העיתונות החוקרת. על תפקידה זה של העיתונות

נאמר כי: "The press discharges vital functions as a bloodhound as well as a watchdog" (חוות דעתו של Lord Nicholls ב- [1999] UKHL 45, *Reynolds v. Times Newspapers Ltd.*, [1999] 4 ALL ER 609 (להלן – הלכת ריינולדס)). דיווח כזה מוביל לא פעם לחשיפת מיזע המצריך טיפול משפטי, משמעותי, אתי או אחר בידי הרשויות המוסמכות לכך. בשונה מכפי שנקבע בעניין עתון הארץ הראשון, לטעמי אין די בהבאת המידע לידי הרשויות, ולרוב ראוי כי המידע יובא גם לידיעת הציבור, על מנת שיוכל לגבש עמדה ביחס אליו ולכלכל את צעדיו בהתאם. הדבר אף מהווה תנאי הכרחי לשם התפתחותו של "שוק דעות" חופשי, הנחוץ לתפקודה התקין של הדמוקרטיה.

30. אכן בעולם אידיאלי, היו אמורים להיות כל כלי התקשורת לרבות העיתונות הכתובה, כאלו המקיימים ציפיות אלו. אין אנו חיים בעולם מושלם. המבקש אינו נאיבי ואינו טוען כי כל העיתונות במדינת ישראל היא "טהורה, זכה ונטולת אינטרסים מסחריים או אחרים". אבל וזהו אבל גדול, התחליף לעולם שאינו מושלם אינו "עולם הפוך" בו שחור הוא לבן ולבן הוא שחור. אלא גם בעולם שאינו מושלם יש לשאוף, בוודאי שזה תפקידה ומהותה של המערכת המשפטית, לקרב את המצוי לרצוי. התופעה הנקראת "ישראל היום" אינה עוד מהסוג של "עיתון שאינו מושלם" או "עיתון בעל אינטרסים מסוימים" ממש לא. על הסקאלה של עיתונות חופשית ואחראית מחד ושל עיתונות שיש בה אינטרסים מאידך, "ישראל היום" כלל לא נמצא. הוא יצר לעצמו סקאלה משל של עצמו, של פלטפורמת תעמולה המתחזית להיות עיתון. הערה זו באה, בין היתר, כדי לחסוך למשיבים שלל טענות שאנו יודעים כי יועלו לפיהם גם עיתונים אחרים בישראל "אינם מושלמים". אנו מסכימים מראש, אכן הם לא מושלמים, אבל לומר על "ישראל היום" שהוא עיתון הרי זו גרסת 1984 של אורוול, בגרסת ישראל 2015 (ושהחלה עוד בשנת 2007).

31. ונשוב כעת לאחר הערות אלו לשלל הראיות.

היבטים ארגוניים

32. תהליך ההקמה של "ישראל היום" התבצע תוך שיח צמוד בין הבעלים, שלדון ומרים אדלסון, והמועמד - בנימין נתניהו, שבאותה העת היה חבר-כנסת מטעם סיעת הליכוד וראש האופוזיציה. נתניהו ואנשי אמונו הקרובים, ובהם רעייתו שרה נתניהו, נועדו עם צוות ההקמה של העיתון לפני ואחרי הקמתו ולקחו חלק בעיצוב שדרת הניהול הבכירה במיזם התקשורת של אדלסון, המתואר בתקשורת כ"פטרונו הפוליטי" של נתניהו וכאחד מגדולי תורמיו. מדובר במעורבות חריגה וייחודית, שאין לה אח ורע בשוק התקשורת הישראלי העכשווי.

33. תחקיר שערך העיתונאי רביב דרוקר, ששודר בתוכנית "המקור" בערוץ 10, חשף כי בסביבתו של נתניהו חלה תכונה מיוחדת לאורך הקמת העיתון.² על-פי דרוקר, התחקיר התבסס על שיחות עם עשרות עובדים בעיתון, עם גורמים שעמדו בקשר עם העיתון, ושורה של מסמכים שהגיעו לידי מערכת "המקור" והוצגו בשידור. דיווחים עיתונאיים נוספים חיזקו את הממצאים.

מצ"ב העתק תחקיר "ישראל היום" מאת רביב דרוקר מיום 4.2.2014 מסומן כנספח 2.

² דרוקר, רביב. (4.2.2013). תחקיר "ישראל היום". "המקור". חדשות ערוץ 10. drucker10.net/?p=1350 (להלן דרוקר, תחקיר "ישראל היום")

34. חלק מבעלי התפקידים הבכירים ביותר ב"ישראל היום" הועסקו או עבדו בשיתוף עם הסביבה הפוליטית המיידית של נתניהו. אחרים מונו לתפקידיהם תוך התערבותה של סביבת נתניהו.

35. העורך הראשי של העיתון, **עמוס רגב**, היה לפני הקמת "ישראל היום" חבר ב"צוות הייעוץ האינטימי" של נתניהו ("הצוללת"), במקביל לעבודתו כעיתונאי בכלי תקשורת אחרים. רגב גם הוזמן לאירועים פרטיים של משפחת נתניהו, וכך גם העורך הבכיר ב"ישראל היום" **גונן גינת**, גם הוא מדור המייסדים של העיתון (נתניהו עצמו), כך עולה מיומן פגישותיו, השתתף בחתונת בתו של גינת.³

36. לפני הקמת "ישראל היום" לקח חלק אדלסון במיזם עיתונאי קצר ימים - חינמון בשם "ישראלי" שראה אור בשנים 2006-2007 במסגרת שותפות עם המו"ל שלמה בן-צבי. עורכו המיועד של חינמון זה היה העיתונאי אבי רצון, שבתקופת ההקמה של "ישראלי" שוחח עם נתניהו ושמע ממנו את המילים הבאות: **"עומד לקום פה עיתון חדש ואני רוצה שתשמש כעורכו הראשי"**. לפני ההודעה על המינוי נפגש רצון עם שרה נתניהו ו"שמע ממנה מה לדעתה צריכה להיות דמותו של העיתון החדש".⁴

37. ב-2011, לאחר פירוק השותפות וסגירת "ישראלי", תבע בן-צבי את אדלסון, ובמידע שנמסר מטעמו לבית-המשפט הועלו טענות⁵ באשר למניע של המו"ל האמריקאי להיכנס לשוק התקשורת הישראלי. אריאל גרינברג, מנהל בכיר בחברה של בן-צבי, הגיש לבית-המשפט תצהיר ובו טען גם הוא כי מינויו של העורך הראשי המיועד של "ישראלי", אבי רצון, נעשה **"לבקשת ביבי ומר אדלסון (בשיחת טלפון משותפת עם נתן אשל)"**. בן-צבי טען בתצהיר כי מאוחר יותר הוחלף רצון בעמוס רגב בעקבות דרישה תקיפה מצד אדלסון.

מצ"ב העתק "האקדח המעשן" מאת אורן פריסקו מסומן כנספח 3.

38. לאחר שעלו יחסיהם של אדלסון ובן-צבי על שרטון, עבר עמוס רגב לצוות ההקמה של "ישראל היום". בחודשים שקדמו ליציאת הגיליון הראשון של "ישראל היום" נפגש רגב פעמים רבות עם נתניהו, לעתים קרובות יחד עם **נתן אשל** - סמנכ"ל "ישראל היום" בעת הקמתו וממקורביהם הקרובים ביותר של בני-הזוג נתניהו, ומי שמילא לאחר מכן תפקיד בכיר בלשכת ראש הממשלה נתניהו, עד לפרישתו בנסיבות הקשורות לטוהר המידות. פגישותיהם של אשל ורגב עם נתניהו נמשכו גם בחודשים שלאחר צאת הגיליון הראשון של העיתון.⁶ רגב, ראוי לציין, מכהן כעורך הראשי של "ישראל היום" מיום הקמתו, ובתפקיד זה ביסס עצמו כעורך ריכוזי במיוחד (מאפיין שעליו יורחב בהמשך).

39. במקביל לפגישותיהם התכופות של רגב ואשל עם נתניהו, בחודשי ההקמה של "ישראל היום" נפגש נתניהו לעתים תכופות גם עם אדלסון - שש פעמיים בתוך חודשיים (השניים המשיכו להיפגש גם בחודשים שלאחר צאת הגיליון הראשון).^{7, 8}

מצ"ב העתק "5 שאלות על "ישראל היום" מאת שוקי טאוסיג מסומן נספח 4.

³ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁴ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁵ פריסקו, אורן. (26.8.11). האקדח המעשן. העין השביעית. the7eye.org.il/12925

⁶ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁷ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁸ טאוסיג, שוקי. (1.9.07). 5 שאלות על "ישראל היום". העין השביעית. the7eye.org.il/26019

40. לאחר צאת הגיליון הראשון של "ישראל היום" השתתף אשל בפגישות שערך נתניהו בנושאים פוליטיים ותדמיתיים.⁹ בחודש אפריל 2009, כשנתיים לאחר הקמת העיתון, מינה נתניהו את אשל לתפקיד ראש לשכתו, עם מינויו לראשות הממשלה.¹⁰ גם לאחר המינוי נהג אשל להגיע באופן קבוע למערכת "ישראל היום", ואז "נכנס למשרדו של עמוס רגב, יושב, משוחח איתו ארוכות ויוצא", כפי שהעיד עובד לשעבר.¹¹ מצ"ב העתק "הכוורת הקרובה של נתניהו: חסר רק מנכ"ל" מאת מיה בנגל מסומן **כנספח 5**.
41. האלוף (מיל') **יעקב עמידרור**, פרשן לענייני ביטחון ב"ישראל היום", נמנה גם הוא עם קבוצת המייסדים של העיתון. ב-2011 מינה נתניהו את עמידרור לתפקיד ראש המטה לביטחון לאומי במשרד ראש הממשלה.¹² לאחר שפרש מהתפקיד בסוף 2013 שב עמידרור לפרסם טורים ב"ישראל היום". מצ"ב העתק "עמידור ראש המטה לביטחון לאומי: אשרת כראוי" מאת אטילה שומפלבי ואביאל מגנזי מסומן **כנספח 6**.
42. עורך חדשות החוץ של "ישראל היום", **בועז ביסמוט**, קיבל מנתניהו ב-2010¹³ הצעה להתמנות לתפקיד דיפלומטי אפוף חשאיות שהוגדר בדיווחים עיתונאיים כ"פרויקטור להרחקת מסתננים". עובד במשרד ראש הממשלה כתב במסמך פנימי כך: "בין ראש הממשלה למר ביסמוט מתקיימים יחסי אמון מלאים".¹⁴ מצ"ב העתק "נתניהו התכוון למנות את פרשן "ישראל היום" בועז ביסמוט ל"פרויקטור להרחקת מסתננים" מאת לילך ויסמן מסומן **כנספח 7**.
43. **דרור אידר**, פרשן ובעל טור ב"ישראל היום", הועסק בין ראשית חודש דצמבר 2011 עד סוף חודש נובמבר 2012 בכתיבת נאומים עבור משרד ראש הממשלה בעת שבראשו עמד נתניהו¹⁵ (בתגובה לגילוי על קבלת הכספים טען אידר כי הנאומים נכתבו עבור לשכת השר משה יעלון, שפעלה אז במסגרת משרד ראש הממשלה). פרשן מרכזי נוסף ב"ישראל היום", **חיים שיינ**, הוא חבר ליכוד ותיק, ואף התמודד בעבר בהצלחה על תפקידים רשמיים במפלגה.¹⁶
44. לממצאים שנחשפו בתחקיר "המקור" התקבלו בשנים האחרונות חיזוקים שונים, בדמותם של דיווחים עיתונאיים, פרשנויות והצהרות של שחקנים במגרש הפוליטי שדווחו בכלי התקשורת.

⁹ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

¹⁰ בנגל, מיה. (2.4.09). הכוורת הקרובה של נתניהו: חסר רק מנכ"ל. מעריב. nrg.co.il/online/1/ART1/874/569.html

¹¹ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

¹² שומפלבי, אטילה, ומגנזי, אביאל. (9.3.11). עמידרור ראש המטה לביטחון לאומי: אשרת כראוי. ynet.co.il/articles/0,7340,L-4039809,00.html

¹³ ביסמוט, בועז. (18.12.13). הציעו, שקלתי, דחיתי בנימוס. וואלה. news.walla.co.il/item/2704299

¹⁴ ויסמן, לילך. (15.12.13). נתניהו התכוון למנות את פרשן "ישראל היום" בועז ביסמוט ל"פרויקטור להרחקת מסתננים" – ולהעניק לו 200 אלף שקל בווט אם יסלק 2,500. גלובס. globes.co.il/news/article.aspx?did=1000901733. גלובס.

¹⁵ מנשה, ציקו. (8.2.12). הפובליציסט ונתניהו: כותב המאמרים של "ישראל היום" קיבל תשלומים ממשרד ראש הממשלה. news.nana10.co.il/Article/?ArticleID=863902. חדשות ערוץ 10.

¹⁶ מטה ההתיישבות בליכוד. (30.6.13). הליכוד שלי. mylikud.org.il/330

45. בנובמבר 2014 הועלתה להצבעה טרומית בכנסת "הצעת חוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל" שהגישו ח"כ איתן כבל וחברי כנסת נוספים. ההצעה, שנתפרה למידותיו של "ישראל היום" ולמעשה ביקשה לחייב את בעלי העיתון להגביל את חלוקתו בחינם ולמוכרו, זכתה לכינוי "חוק **"ישראל היום"**". עם תום ההצבעה, שבה זכתה ההצעה לרוב,¹⁷ צולם נתניהו מסנן את המילה "בושה".¹⁸

מצ"ב העתק "הצעת החוק להפסקת הפצתו חינם של "ישראל היום" אושרה בקריאה טרומית בכנסת" מאת אורן פרסיקו מסומן **כנספח 8**.

46. נתניהו הצביע נגד הצעת החוק, אך רבים מהתומכים בה היו חברי כנסת ממפלגות שהיו אז חברות בקואליציה בראשותו. בשבועות שלאחר ההצבעה הואץ תהליך התפרקותה של הממשלה, ופרשנים פוליטיים אחדים העריכו כי "בגידת" חברי הקואליציה והצבעתם בעד ההצעה שימשה קטליזטור להחלטתו של נתניהו להוליך את המדינה לבחירות.^{19 20 21 22} סיקור הצעת החוק ב"ישראל היום" התבצע תוך **מסירת מידע מסולף, שאינו אמת, ותוך הסתרת מהלכיו של העיתון מאחורי הקלעים של הקמפיין לבלימת ההצעה**.^{23 24 25}

מצ"ב העתק "לא נבחן, לא נבדק, לא אושר" מאת ב"ז איתמר מסומן **כנספח 9**.

מצ"ב העתק "פעילות עיתונאית אמיתית" מאת ב"ז איתמר מסומן **כנספח 10**.

47. "חוק "ישראל היום"" של כבל אינו יוזמת החקיקה הראשונה שנועדה להגביל את צעדיו של עיתון זה. בעבר, סביב קידומה של אחת ההצעות הקודמות, דווח כי סביבתו הקרובה של נתניהו פעלה כדי להשפיע על חברי כנסת להתנגד להצעה.²⁶

48. ב- 2010 התייחס ח"כ משה גפני (יהדות התורה) לקשרים בין נתניהו "ישראל היום" בהתבטאות שצוטטה בתקשורת. "נתן אשל מלשכת ראש הממשלה התקשר אליי וביקש שנתמוך ב"ישראל היום". [...] הוא אמר שזה מה שנתניהו מבקש. הסכמנו", צוטט ח"כ גפני.²⁷ בעקבות פרסום התבטאות

¹⁷ פרסיקו, אורן. (12.11.14). הצעת החוק להפסקת הפצתו חינם של "ישראל היום" אושרה בקריאה טרומית בכנסת. העין השביעית. the7eye.org.il/133298

¹⁸ ערוץ הכנסת. (12.11.14). חוק "ישראל היום" עבר. נתניהו: בושה. Youtube. [youtube.com/watch?v=ALWxhWm13BU](https://www.youtube.com/watch?v=ALWxhWm13BU)

¹⁹ ורט, יוסי. (5.12.14). לא דיל עם החרדים, חוק "ישראל היום" הוא שהביא לבחירות. הארץ. haaretz.co.il/news/politi/.premium-1.2504567

²⁰ כספית, בן. (17.11.14). בנימין נתניהו ונפתלי בנט מציגים: ברית שמבוססת על אינטרסים. מעריב. maariv.co.il/news/new.aspx?pn6Vq=EE&0r9VQ=GIMLE

²¹ קורין-ליבר, סטלה. (4.12.14). שכחו את הכלכלה. גלובס. globes.co.il/news/article.aspx?did=1000991226

²² ברנע, נחום. (5.12.14). ליל העשרים. ידיעות אחרונות, המוסף לשבת.

²³ ב"ז, איתמר. (7.12.14). "לא נבחן, לא נבדק, לא אושר". העין השביעית. the7eye.org.il/136692

²⁴ ב"ז, איתמר. (23.11.14). פעילות עיתונאית אמיתית. העין השביעית. the7eye.org.il/134974

²⁵ פרסיקו, אורן, וב"ז, איתמר. (28.10.14). העיתון בחינם, המומחה לא. העין השביעית. the7eye.org.il/131449

²⁶ כספית, בן. (25.12.09). המטרה: להשמיד את התקשורת החופשית. מעריב. nrg.co.il/online/1/ART1/993/906.html

²⁷ ירושלמי, שלום. (26.6.10). מעריב. nrg.co.il/online/1/ART2/124/406.html

זו פנה חבר-הכנסת דאז יואל חסון (קדימה) ליועץ המשפטי לממשלה, יהודה וינשטיין, וביקש ממנו להורות על חקירת "חשד תמור לכאורה לשורת עבירות חמורות מצד ראש הממשלה, כמו גם מצד מנהל לשכתו מר נתן אשל"²⁸ (בקשתו לא נענתה).

היבטי תוכן

49. אחד מסימני ההיכר המובהקים של הסיקור הפוליטי ב"ישראל היום" הוא היעדר ביקורת ישירה על סביבת נתניהו, ומיעוט ביקורת עקיפה על אותה סביבה - וזאת בניצוחו הריכוזי של העורך הראשי רגב.
50. במקביל, כפי שעולה מעיון בעיתון, עורכיו וכתביו נוהגים לקדם את מסריה הגלויים והלא-גלויים של לשכת נתניהו, ולהצניע מידע העשוי להטיל צל על אופן התנהלותן של רשויות המדינה.
51. עורכי "ישראל היום" גם נוהגים לפרסם מינון גבוה של ידיעות קלות ערך בכיכובם של בני משפחתו הגרעינית של נתניהו, במידה שאין דומה לה בקרב כלי תקשורת מקבילים.
52. **עריכה ריכוזית בשירות נתניהו.** עמוס רגב, העורך שהוא גם מקורב לנתניהו, פיתח ב"ישראל היום" שיטת ניהול ריכוזית המאפשרת לו לוודא שהעיתון משרת באופן הרמטי את הקו המערכתי שהוא מתווה.
53. סקירה השוואתית שפורסמה באתר "העין השביעית" בתום השנה הראשונה לצאת "ישראל היום" הסתיימה בקביעה חד-משמעית שלפיה "ניכרת העדפה ברורה לנתניהו בנושאים שנבדקו, כמעט בכל בחירה עריכתית ב"ישראל היום". העיתון מצניע אירועים שאינם תורמים ליצירת תדמית חיובית עבור נתניהו, ומנגד מגדיל ומרומם אירועים שבאים לסייע לו ולקדם אותו ואת הליכוד"²⁹.
- מצ"ב העתק "נתניהו שילם, מה אתם רוצים ממנו?" מאת מורן ראדה מסומן **כנספח 11**.
54. עיתונאים שזכו להכיר את דרך התנהלותו של העיתון דיברו על האופן שבו מיוצר "ישראל היום". אחד המרואיינים בתחקיר "המקור" על "ישראל היום" הוא יובל בן-עמי, עיתונאי שהועסק בעיתון זה בשנותיו הראשונות. בהתייחס לקו העריכה של רגב אמר ב-עמי את הדברים הבאים: "תמיד הייתה תחושה שעמוס הוא העורך משנה של העיתון, ושהעורך הראשי הוא ראש ממשלת ישראל [נתניהו]". רביב דרוקר, באותו תחקיר, הוסיף פרשנות במילותיו שלו: "ההתרשמות של עיתונאים רבים בעיתון עמם שוחחנו, היא שלא פעם נושאים שלא נוחים לנתניהו איכשהו לא נוחים גם לרגב"³⁰.
55. עיתונאי לשעבר ב"ישראל היום" התייחס לשיטת הניהול הריכוזית של רגב: "לא תצא ידיעה אחת בלי שהוא ראה אותה. [...] יש מציאות, ולא פעם צריך לשכתב אותה - והיא נעשית בהנחייתו. שנים הרבה זה נעשה בצורה כזו שהוא עשה את זה בצורה בולטת בדסק, בצורה בוטה". במסגרת הפיקוח ההדוק על התוצר העיתונאי רגב מאשר גם כל תמונה של שרה נתניהו המיועדת להיכלל בעיתון.³¹
56. העיתונאים ב"ישראל היום" נוהגים לתבר את כתבותיהם בהתאם לקו הפוליטי המצופה מהם. עובד לשעבר העיד כך: "כל העיתון כבר נכתב בהתאם למה שעמוס רגב רוצה, ומה שחורג מזה נערך בהתאם

²⁸ בנדר, אריק. (1.7.10). מעריב. nrg.co.il/online/1/ART2/127/146.html

²⁹ ראדה, מורן. (9.7.08). "נתניהו שילם, מה אתם רוצים ממנו?". העין השביעית. the7eye.org.il/26965

³⁰ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

³¹ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

למה שהוא רוצה וכל העמודים מגיעים אליו לאישור בסוף הערב ככה שדברים שחשובים לו באופן אישי משונים גם אם זה בדקה האחרונה".³² רביב דרוקר, בהתבסס על ממצאי תחקירו, קבע כי "ישראל היום" הוא "עיתון שדפיו משקפים באופן די שוטף את עמדת ראש הממשלה וממשלתו", וכי "עובדים בעיתון חיים בתחושה שהיחס לנתניהו מכתוב גם את הדרך שבה מתייחס העיתון לנושאים חשובים שעל סדר היום".³³

57. "עצם העיתון הזה, אני מתקשה לקרוא לו עיתון, נועד לשרת אדם אחד, את ראש הממשלה. הוא אפילו לא משרת דרך. [...] כאשר יש תקופה שבה רבים עם ליברמן וחברי הכנסת של ישראל ביתנו, אז לא מביאים לידי ביטוי חומרים שלהם", אמר עיתונאי שעבד ב"ישראל היום".³⁴

58. יובל בן-עמי אמר כי בישיבות המערכת שררה תחושה שיש נושאים שעליהם לא ייכתבו כתבות, על רקע האוריינטציה הפוליטית של העיתון. "זה נמצא ברקע", אמר בתשובה לשאלה על הקשר בין הקו העריכתי של העיתון לנתניהו ולמקורביו בליכוד.³⁵ בן-עמי העיד על תופעה שעלתה גם בדיווחים אחרים: ההטיה הפוליטית של העיתון כה מורגשת במערכת, שהעובדים הזוטרים נוהגים להתלוצץ עליה.³⁶ מצ"ב העתק "תעמולה זולה" מאת ב"ז איתמר מסומן כנספח 12.

59. אג'נדה אישית, לא אידיאולוגית. הקשר המובנה בין העורך הראשי של "ישראל היום" וסביבת נתניהו מולידה סיקור מוטה באופן יוצא דופן בהשוואה לכלי תקשורת בישראל. אדלסון נוהג לטעון כי "ישראל היום" הוא עיתון "הוגן ומאוזן", וכי בבסיסו עומדת השקפת עולם ימנית. ואולם, עדויות על שיטות העבודה של העיתון וניתוחים של תכניו מעלים כי האג'נדה אינה מבוססת על השקפת עולם, כי אם על האינטרסים האישיים של פוליטיקאי ספציפי, בנימין נתניהו.

60. קו העריכה שנועד לשרת את תדמיתו של נתניהו בא לידי ביטוי בכמה תבניות מרכזיות שעליהן הצביעו חוקרי ומבקרי תקשורת בשנים האחרונות. להלן סקירה קצרה של שלוש מהתבניות הללו. מקרים ספציפיים המובאים כאן הם בגדר מדגם מייצג.

61. מחיקה והזדה של ביקורת ישירה ומידע לא נוח. נתניהו, מתוקף מעמדו כאישיות פוליטית בכירה - וביתר שאת מאז נבחר לראש ממשלת ישראל ב-2009 - הוא מושא ביקורת קבוע של גורמים מכל הקשת הפוליטית בישראל. ב"ישראל היום" לעתים קרובות נמנעים מסיקור אמירות ביקורתיות בעניינו, ואף נמנעים מפעם לפעם מסיקור התפתחויות שאינן נוחות לו ולמקורביו, גם כשיש בהן עניין לציבור והן זוכות לסיקור בכלי תקשורת אחרים.

62. המחשה לאופן שבו מידע ביקורתי כלפי נתניהו מצונזר מהדיווחים החדשותיים ב"ישראל היום" הובאה בתחקיר "המקור": ב-2010, לקראת סוף הקפאת הבנייה החדשה בהתנחלויות - הוראה של נתניהו שזיכתה אותו בביקורת רבה מהצד הימני של המפה הפוליטית - חיבר כתב "ישראל היום" נדב שרגאי כתבה על הלך הרוח בקרב המתנחלים. בגרסה המקורית של הכתבה נכללה טענה של פעיל ימין, שאמר

³² דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

³³ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

³⁴ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

³⁵ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

³⁶ ב"ז, איתמר. (11.8.14). "תעמולה זולה". העין השביעית. the7eye.org.il/115594

לו בין היתר כך: "אם לא תהיה ברירה נפיל את הממשלה. נתניהו מאבד את הלגיטימיות שלו לשלום ושובר חזק שמאלה". כל דבריו של מרואיין זה נמחקו מהגרסה שבסופו של דבר נדפסה בעיתון. עובד לשעבר בעיתון אמר כי תוכן שבו נמתחת ביקורת על נתניהו מהצד הימני של המפה הפוליטית יעבור מיתון. "העיתון לא מייצג השקפת עולם פוליטית, העיתון מייצג בן אדם אחד", אמר בהקשר זה.³⁷

63. כאשר כתבים של "ישראל היום" מסקרים מעשים והתבטאויות של יריבים פוליטיים של נתניהו, אמר אותו עובד, הנוהג הוא לעמעם את המסר. "כשהסיפור המרכזי הוא ציטוט של לבני, הכותרת משתנה - כמה שפחות להראות אותה, כמה שפחות להראות את השם שלה, כמה שפחות לתת לה קרדיט על העשייה, וההפך כמובן על נתניהו", אמר אותו עובד לשעבר. עובד אחר אישר כי העיתון שינה את גישתו לאהוד ברק לאחר שזה הצטרף לממשלה בראשות נתניהו. "כיחסו של ראש הממשלה לברק - כך יחסו של העיתון, נקודה", אמר.³⁸

64. גם בתחום המאמרים ניכרת יד מכוונת. פרופ' אמנון רובינשטיין העביר ל"ישראל היום" טור ביקורתי על נתניהו, הטור נגנז.³⁹ דן מרגלית, הפרשן הבכיר של "ישראל היום", אינו מרבה למתוח ביקורת על מהלכיו הפוליטיים של נתניהו; במקרה נדיר שבו עשה זאת, שובץ מאמרו בעמ' 37 של העיתון, מתוקף החלטה שגם מרגלית אמר כי אינו יודע מה פשרה.⁴⁰

65. עידו רוזנבלום, שכתב במוסף השבועי של "ישראל היום" טור קבוע ובולט, פרש מכתובה בטענה שהתבקש להפסיק להביע דעות פוליטיות בטוריו.⁴¹ הסופר אהוד בן-עזר, שפרסם מאמרים ב"ישראל היום" ב-2007, הפסיק לשלוח לעיתון מאמרים לאחר שמאמר שבו צידד באהוד אולמרט, יריב פוליטי של נתניהו, נפסל לפרסום. "חדלתי לפרסם בחינמון המכור הזה כאשר הבנתי כי נוסד ומומן, בין השאר, כדי להדיח את אולמרט ולהמליך עלינו את נתניהו", הסביר.⁴²

66. הצנעה של תקריות העשויות להזיק לתדמית של נתניהו וסביבתו. בשבע שנות קיומו, ב"ישראל היום" מעולם לא פורסם תחקיר יזום וביקורתי על נתניהו וסביבתו הקרובה. כשבכלי תקשורת אחרים מתפרסמים פרטים עובדתיים לא נוחים עבור נתניהו נוהגים בעיתון זה להתעלם מהם, או לדווח עליהם דרך ידיעה שמרכזה הוא תגובת נתניהו או נציגיו בתקשורת - ובכך לקדם את המסרים שברצונו להביא בפני הציבור במסגרת העיסוק התקשורתי בפרשה התורנית.

67. במרץ 2008 שודר בערוץ 10 תחקיר על נסיעה של בני משפחת נתניהו ללונדון במהלך מלחמת לבנון השנייה. בתחקיר נטען כי בני המשפחה הוציאו 131 אלף שקל בביקור, סכום גבוה, וכי ארגון יהודי-בריטי מימן את עיקר הוצאות הנסיעה. ב"ישראל היום", בניגוד להחלטה העריכתית של שאר העיתונים, הגישו לקוראים סיקור שבו הוצגו הממצאים והובלטו טענות שעשו חסד עם נתניהו. כותרת הדיווח הייתה "המארח: נתניהו שילם, מה אתם רוצים ממנו?". במאמרי דעה שנדפסו לצד הדיווח פטרו

³⁷ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

³⁸ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

³⁹ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁴⁰ קינן, עידו. (21.1.13). דן מרגלית כתב נגד נתניהו, הוגלה לעמוד 37. חדר 404. room404.net/?p=58245

⁴¹ גרינצוויג, אמילי. (22.9.11). יקירתי, ביוש. וואלה. b.walla.co.il/item/1862936

⁴² כספית, בן. (25.12.09). המטרה: להשמיד את התקשורת החופשית. מעריב. nrg.co.il/online/1/ART1/993/906.html

הכותבים את הממצאים כמוגזמים ולא מעניינים.⁴³ בתחקיר "המקור" נטען כי נתן אשל, אז סמנכ"ל ב"ישראל היום", לקח חלק בפגישות שכינוסו נתניהו ואנשיו כדי להתמודד עם הטענות שהועלו בנוגע לאותה נסיעה.⁴⁴

68. במרץ 2011 שודר בערוץ 10 תחקיר נוסף, על מימון בעייתי לכאורה של נסיעות בני משפחת נתניהו לחו"ל (פרשה שזכתה לכינוי "ביביטורס"). למחרת, "ישראל היום" היה העיתון המרכזי היחיד שנמנע מסיקור החשיפה.⁴⁵ כעבור עוד יום התגייסו ב"ישראל היום" לעיסוק בממצאי התחקיר באמצעות הבלטת הכחשותיהם והתקפותיהם של נתניהו ומקורביו, ותוך הימנעות משימוש במונח "ביביטורס".^{46 47}

מצ"ב העתק "כך לא עושים כולם" מאת בניזמן עוזי מסומן כנספח 13.

69. מקרה נוסף מסוג זה אירע בינואר 2014, בעקבות חשיפה של "גלובס" ולפיה נתניהו החזיק וניהל כספים במקלט מס. ב"ישראל היום", בניגוד ליתר העיתונים, הצניעו את הידיעה בנושא - ואף סילפו את הממצאים כך שייטיבו עם נתניהו. בחשיפה המקורית הובהר כי נתניהו החזיק בחשבונות מעוררי המחלוקת גם בתקופה שבה כיהן בתפקיד רשמי; ב"ישראל היום", כביכול בהתבסס על החשיפה המקורית, נכתבה עובדה הופכית (ושקרית): החשבונות, נמסר לקוראי העיתון, היו פעילים רק בתקופה שבה לא כיהן נתניהו בתפקיד רשמי. לצד הדיווח החדשותי המסולף פורסם בהבלטה מאמר המנגח את החשיפה ומייחס לעיתונאית החתומה על התחקיר מניעים זרים.⁴⁸

70. במאי 2011 נשא נתניהו נאום בקונגרס של ארצות-הברית. רבים מכלי התקשורת הבינלאומיים שסיקרו את הנאום פרסמו ידיעות ומאמרים ביקורתיים, שכללו בין היתר טענות שלפיהן נתניהו הזיק ליחסי ישראל-ארה"ב ולתהליך השלום ואף לא אמר אמת. ב"ישראל היום", מנגד, דווח כי כלי התקשורת האמריקאיים "פרגנו" לנתניהו, והובלטה אמירה שלפיה נתניהו עשוי היה לגבור על הנשיא ברק אובמה לו היה מתמודד בבחירות לנשיאות ארצות-הברית.⁴⁹

מצ"ב העתק "כמה צפוי" מאת איתי רום מסומן כנספח 14.

71. בתחילת 2012 נחשפה פרשת הטרדה שביצע נתן אשל בלשכת ראש הממשלה, שבעקבותיה נדרש מקורבו של נתניהו לפרוש מתפקידו. זמן קצר לאחר החשיפה פורסמה ב"ישראל היום" ידיעה שזכתה להפניית השער "אין בסיס לטענות נגד אשל".⁵⁰ למחרת, בידיעה שהוקדשה לפרשה, נמנעו ב"ישראל היום"

⁴³ ראדה, מורן. (9.7.08). "נתניהו שילם, מה אתם רוצים ממנו?". העין השביעית. the7eye.org.il/26965

⁴⁴ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁴⁵ טאוסגי, שוקי. (24.3.11). סקירת עיתונות: חגיגה. העין השביעית. the7eye.org.il/55501

⁴⁶ טאוסגי, שוקי. (25.3.11). סקירת עיתונות: ביביטורס. העין השביעית. the7eye.org.il/55317

⁴⁷ בניזמן, עוזי. (2.4.11). כך לא עושים כולם. העין השביעית. the7eye.org.il/15090

⁴⁸ ביז, איתמר. (16.1.14). סקירת עיתונות: משבר (1). העין השביעית. the7eye.org.il/93660

⁴⁹ רום, איתי. (29.5.11). כמה צפוי. העין השביעית. the7eye.org.il/12090

⁵⁰ טאוסגי, שוקי. (25.1.12). סקירת עיתונות: לא דרושים לחשינם. העין השביעית. the7eye.org.il/31761

מכלול בה הודעה מטעם משרד המשפטים המצדדת במוסרי המידע נגד אשל. הידיעה עצמה פורסמה באופן מוצנע ביחס לשאר העיתונים.⁵¹

72. ביולי 2012, במהלך הפגנה נגד יוקר המחיה, חילק אחד המפגינים מנשר שחיבר, ולאחר מכן הצית עצמו, נפגע באורח קשה ומאוחר יותר מת. התקרית הקשה סוקרה בהרחבה בכלי התקשורת, ובמסגרת זו הוצג גם המנשר שחילק, שבו מנה את האישים והגופים שלטענתו אשמים במצוקתו. באופן תריג,⁵² עורכיו הבכירים של "ישראל היום" החליטו להציג בפני הקוראים סריקה מעובדת ומצונזרת של המנשר: מהסריקה הוסרו במתכוון שמותיהם של נתניהו ושל יובל שטייניץ, מקורבו.⁵³ מועצת העיתונות קבעה כי במעשה זה חטא "ישראל היום" לתפקידו כעיתון.⁵⁴

מצ"ב העתק "כן, אדוני ראש הממשלה" מאת בנוימן עוזי מסומן כנספח 15.

73. בנובמבר 2014 בתרו עורכי "ישראל היום" להתעלם מאמירה חריפה שסוקרה ביתר עיתוני הזרם המרכזי, ולפיה ראש השב"כ לשעבר כרמי גילון סבור שמדינת ישראל "מונהגת על ידי אגו מניאק אל חורבנה הסופי". האמירה לא נכללה בסיקור החדשותי שעסק באירוע שבו הושמעה,⁵⁵ אך הוזכרה למחרת בטור דעה שהוקדש להטחת עלבונות בגילון ובאחרים.⁵⁶

74. הבלטה יוצאת דופן של מסרים מטעם נתניהו וסביבתו, בעיקר סביב מועדים גורליים. לצד הגנה על תדמיתו של נתניהו באמצעות צמצום וניגוח העיסוק הביקורתי בו, "ישראל היום" משמש גם שופר לקידום מהלכים תדמיתיים יזומים מטעם סביבת נתניהו. הכתבים המסקרים את השדה הפוליטי ב"ישראל היום" מנהלים מערכת יחסים מיוחדת עם לשכת נתניהו, ותוצריה של מערכת יחסים זו באים לידי ביטוי בעשייה העיתונאית שלהם. כאנקדוטה הממחישה קשר זה ראוי להזכיר ברכה מיוחדת ששיגר נתניהו לכתב המדיני של "ישראל היום", שלמה צזנה, לרגל צאת ספר פרי עטו.⁵⁷

מצ"ב העתק "בין חברים" מאת אורן פרסיקו מסומן כנספח 16.

75. "ישראל היום" החל לראות אור במועד קריטי עבור נתניהו: בקיץ 2007, שבועיים לפני הבחירות המקדימות בליכוד, שבהן היה עליו לנצח כדי להיות מועמד המפלגה לראשות הממשלה ולתזור לשלטון לאתר כעשור של היעדרות. ביום שבו נערכו הבחירות הוקדשה להן הכותרת הראשית בעיתון. הכותרת לא הוקדשה לסיקור ענייני של המאורע הפוליטי, אלא להנעת הקוראים לפעולה: "הליכוזניקים נקראים היום אל הקלפיות", נכתב בה. מעיון בידיעה עצמה עלה כי מדובר בקריאה שיצאה הישר מפיו של נתניהו, בניסיון להגביר את סיכוייו לנצח. לצד הסיקור התפרסמו טורים שהבהירו את החשיבות

⁵¹ פרסיקו, אורן. (26.1.12). סקירת עיתונות: פעמיים אשל. העין השביעית. the7eye.org.il/31767

⁵² בנוימן, עוזי. (18.7.12). כן, אדוני ראש הממשלה. העין השביעית. the7eye.org.il/8401

⁵³ פרסיקו, אורן. (15.7.12). סקירת עיתונות: אמש בהפגנה. העין השביעית. the7eye.org.il/27290

⁵⁴ אברהם, דוד. (10.10.12). מועצת העיתונות: "ישראל היום" חטא לתפקיד העיתונות בפרשת משה סילמן". וואלה. b.walla.co.il/item/2574212

⁵⁵ הורביץ, אביב. (4.12.14). לאן נעלם כרמי גילון? [mako](http://mako.co.il).

mako.co.il/culture-weekend/media-fights/Article-9fe3da66d941a41006.htm

⁵⁶ אידר, דרור. (1.12.14). תראו מי שמדבר. ישראל היום. israelhayom.co.il/opinion/237965

⁵⁷ פרסיקו, אורן. (1.7.13). בין חברים. העין השביעית. the7eye.org.il/69851

שבניצחון של נתניהו, לצד מידע מפורט בנוגע למיקום הקלפיות והשעות שבהן ניתן יהיה להצביע. באף עיתון אחר לא הוקדש רותב יריעה כזה לבחירות המקדימות בליכוד, שבאותה העת הייתה מפלגת אופוזיציה ובה 12 חברי כנסת.⁵⁸

76. בחורף 2008-2009, במהלך מבצע "עופרת יצוקה", נתניהו עדיין כיהן כחבר כנסת באופוזיציה, ולא לקח חלק פעיל בניהול המערכה. אף על פי כן, עורכי "ישראל היום" עשו מאמץ מיוחד להבליט התבטאויות שהשמיע במהלך ימי הלחימה, ויצרו רושם כאילו יש לו תפקיד בניהול המבצע, או למצער במאמץ ההסברתי הנלווה לו.⁵⁹

מצ"ב העתק " הפגימה של "ישראל היום" מאת רפאל פוגל מסומן **כנסת 17**.

77. הבלטת דמותו של נתניהו במהלך "עופרת יצוקה" קשורה קשר ישיר לכך שמועדן של הבחירות לכנסת ה-18 נקבע ל-10 בפברואר 2009, פחות מחודש לאחר סיום המבצע הצבאי. סקירה השוואתית שפורסמה בתום מסע הבחירות העלתה באופן מובהק כי "ישראל היום" התגייס לקידום הקמפיין של נתניהו והליכוד. "העיתון אינו בטאון הליכוד במלוא מובן המילה, אלא שופרו של מחנה נתניהו בתוך המפלגה הזו", סוכס בסיום החטיבה שהוקדשה לתפקוד "ישראל היום" בבחירות.⁶⁰ בתום הבחירות צידדו כותבי "ישראל היום" במסירת מלאכת הרכבת הממשלה לנתניהו, אף שסיעתו הייתה השנייה בגודלה בכנסת.⁶¹

78. בבחירות לכנסת ה-19, שנערכו ב-2013 ושגם בסופן התמנה נתניהו לראשות הממשלה, תפקד "ישראל היום" באופן דומה. דרוקר, בתחקיר "המקור", אמר כי "בבחירות 2013 היה נדמה שהחינוך הזה התגייס לטובת בחירתו מחדש של ראש הממשלה בנימין נתניהו. הכותרות הראשיות תאמו לא פעם את המסר של הליכוד".⁶² העיתונאי עוזי בנוימן קבע כי במערכת בחירות זו "ישראל היום" התקרנף לחלוטין בלהיטותו לגונן על נתניהו ולסייע לו, ככל יכולתו, לנצח בבחירות ברוב גדול.⁶³

79. בבחירות לכנסת ה-20, אשר נכון לעת כתיבת שורות אלו טרם נערכו, נראה שכבר התגייס "ישראל היום" לשירות הקמפיין של נתניהו. בנובמבר 2014 נשא נתניהו במליאת הכנסת נאום שתואר כנאום הבחירות הראשון שלו. למחרת נדפס המסר המרכזי של הנאום בכותרת הראשית של "ישראל היום".⁶⁴ ימים אחדים לאחר מכן הבליטו מאוד עורכי "ישראל היום" מסר בחירות חדש של לשכת נתניהו, ולפיו שותפיו הקואליציוניים שעמם הסתכסך חתרו תחתיו ולא ניתן לסמוך עליהם; מנגד, הוצנעה טענתם של אותם שותפים, שהכחישו את מעשה החתרנות שיוחס להם.⁶⁵ וכן ראה בסוגיה זו בהמשך בקשה זו תוך הפנייה למספר עמודים מייצגים מ"ישראל היום" של השבועות האחרונים.

⁵⁸ ראדה, מורן. (9.7.08). "נתניהו שילם, מה אתם רוצים ממנו?". העין השביעית. the7eye.org.il/26965

⁵⁹ פוגל, רפאל. (4.1.09). הפגימה של "ישראל היום". העין השביעית. the7eye.org.il/19329

⁶⁰ פרסיקו, אורן. (10.2.09). אצל אביגדור בחצר. העין השביעית. the7eye.org.il/27356

⁶¹ סעידוב, יוסי. (16.3.09). אנשי הקמפיין. העין השביעית. the7eye.org.il/25792

⁶² דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁶³ בנוימן, עוזי. (20.1.13). בשירות הוד מלכותו ומתחריו. העין השביעית. the7eye.org.il/30573

⁶⁴ פרסיקו, אורן. (27.11.14). סקירת עיתונות: שעת חירום. העין השביעית. the7eye.org.il/135556

⁶⁵ ביז, איתמר. (2.12.14). סקירת עיתונות: "ישראל היום". העין השביעית. the7eye.org.il/136186

80. חלק מרכזי בביקורת על התנהלותם של שלדון אדלסון ו"ישראל היום" כרוך באינדיקציות שלפיהן המיזם התקשורתי עתיר ההשקעה לא נועד לגרוף רווחים, ואינו מתנהל כגוף עסקי שתכליתו הישרדות ושגשוג כלכלי - שכן יש לו תכלית פוליטית בלבד, ולא כלכלית. טענות אלה צצו מיד עם הקמת "ישראל היום", כשנודעה זהותו של הבעלים וכשהתברר כי העיתון יחולק בחינם.
81. בניגוד לחינמונים ברחבי העולם, שהם בדרך כלל קצרים, קלילים ונטולי מוספים מושקעים ויומרות ציבוריות, "ישראל היום" נוסד כמראית עין של עיתון שנועד ליישר קו עם מתחריו מבחינת היקף התוכן וההשקעה בו.⁶⁶ נוסף להוצאות ההדפסה והחלוקה, ב"ישראל היום" שילמו למעלה ממיליון שקלים בשנה לחברת רכבת ישראל עבור הזכות להפיץ את העיתון בתחנות רכבת.⁶⁷ מצ"ב העתק "זה לא החינם, טמבל" מאת איתמר ב"ז מסומן **כנספח 18**.
82. כשבועיים לפני צאת הגיליון הראשון של "ישראל היום" אמר הבעלים אדלסון בפגישה עם העובדים כי בעתיד יש בכוונתו לגבות תשלום על העיתון. נכון להיום, כשבע שנים וחצי מאז אותה הצהרה, טרם דווח על מהלכים ממשיים לקידום אותה הצהרה.⁶⁸ ב-2010 אף הכחיש דובר מטעם "ישראל היום" כי ישנה כוונה לגבות תשלום עבור העיתון.⁶⁹
83. ב"ישראל היום" לא רק מחלקים את העיתון בחינם במרכזי אוכלוסין - גם חלוקתו הפרטנית לבתים, הליך יקר יותר לביצוע, נעשית תוך גבייה של מחירים נמוכים במיוחד ביחס למתחרים. מחירים נמוכים אלו מוגדרים לא כתשלום עבור העיתון, אלא כ"עלות משלוח". ב-2012 הציגו ב"ישראל היום" למינהל הרכש הממשלתי לספק עיתונים לבתיים של מאות עובדי מדינה זכאים בחינם, כלומר תוך ויתור יזום על דמי המשלוח הנמוכים ממילא שנגבים מיתר האוכלוסייה. גורם אנונימי במינהל הרכש הודה כי מדובר בהצעה חריגה.⁷⁰ על-פי חוות דעת משפטית שחיברו פרופ' מרדכי קרמניצר וחוקרת התקשורת ד"ר תהילה שוורץ-אלטשולר, אופי ההתקשרות מעלה חשש לעבירה על החוק.⁷¹ מצ"ב העתק "משלוח: 0 שקלים" מאת איתמר ב"ז מסומן **כנספח 19**. מצ"ב העתק "הצעה תכסיסנית פסולה" מאת איתמר ב"ז מסומן **כנספח 20**.
84. היעדר הכנסות מצד הקוראים מגביל את "ישראל היום" להכנסות חיצוניות מפרסום בלבד. תחקירים עיתונאיים מעלים כי אף שכדי לחפות על היעדר הכנסות ממכירה היה על "ישראל היום" לגבות מחירים גבוהים עבור הפרסום בין דפיו, למעשה מחירי המודעות בעיתון נמוכים מאוד ביחס לתפוצתו המוצהרת, העומדת על למעלה מ-300 אלף גיליונות ביום, ולעתים אף עולה על 400 אלף עותקים. השוואה בין

⁶⁶ ב"ז, איתמר. (1.5.14). זה לא החינם, טמבל. העין השביעית. the7eye.org.il/102339

⁶⁷ ולצר, יעל. (22.1.08). מהבוקר: "ישראל היום" יופץ בתחנות הרכבת. הארץ. haaretz.co.il/misc/1.1302248

⁶⁸ ולצר, יעל. (10.7.07). שלדון אדלסון לעובדים ב"ישראל היום": "בסופו של דבר העיתון יהיה בתשלום". TheMarker.themarket.com/advertising/1.511947

⁶⁹ פרסיקו, אורן. (5.1.10). כמה עולה חינם? העין השביעית. the7eye.org.il/32963

⁷⁰ ב"ז, איתמר. (30.10.14). משלוח: 0 שקלים. העין השביעית. the7eye.org.il/131247

⁷¹ ב"ז, איתמר. (22.11.14). "הצעה תכסיסנית פסולה". העין השביעית. the7eye.org.il/134138

מחירי המודעות בין "ישראל היום" לעיתון "ידיעות אחרונות", המופץ בהיקף עותקים דומה, העלתה כי המחירים ב"ישראל היום" זולים במיוחד, לעתים אף בפער של עשרות אחוזים. טענות של אנשי "ישראל היום" בנוגע לעלות המודעות בו התבררו כלא נכונות.⁷² משפטנים הציעו לבדוק אם ראוי להתייחס למחירי הפרסום הנמוכים ב"ישראל היום" כאל מחירים "טורפניים" כבהגדרתם בדיני ההגבלים העסקיים.⁷³

85. סימן שאלה נוסף המתנוסס מעל התנהלותו הכלכלית של "ישראל היום" הוא מגמת התרחבות שבה החל ב-2013. במסגרת מגמה זו רכש אדלסון שלושה גופים מפסידים: את העיתון "מקור ראשון" ואת החדשות nrg,⁷⁴ וכמה חודשים לפני כן את בית-הדפוס לוי-אפשטיין, שהיה בעבר בבעלות "מעריב".⁷⁵ על רכישת בית הדפוס נכתב בעיתון העסקים "גלובס" כך: "המהלך של "ישראל היום", שעליו הכריז בעמודו הראשי כ'נתנופה', הוא לא בהכרח הגיוני כלכלית ולא מהלך שקשור בבניין עתידו של העיתון".⁷⁶
86. נכונותו של אדלסון להשקיע כספים רבים לשם שינוי המפה הפוליטית אינה ספקולציה. במערכת הבחירות לנשיאות ארצות-הברית שנערכה בשנת 2012 הוציא אדלסון למעלה מ-100 מיליון דולר עבור תמיכה במועמדים.⁷⁷ ב-2007, בדיווח עיתונאי שנשמך על מידע שמסרו "מקורבי אדלסון" נקב סכום שאותו מתכוון אדלסון להקצות לעיתון החינמי בשלוש שנותיו הראשונות: 180 מיליון דולר.⁷⁸
87. ביולי 2010, במלאת שלוש שנים לצאת "ישראל היום" ניסו בעיתון הכלכלי "גלובס" להעריך את מאזן הכנסותיו והוצאותיו. "החינון "ישראל היום", בשליטת שלדון אדלסון, פטרונו של ראש הממשלה בנימין נתניהו, הפסיד מאז יציאתו לאור ביולי 2007 כ-250 מיליון שקל - כך מעריכים גורמים בענף התקשורת. בכך הופכת התמיכה הגורפת של "ישראל היום" בנתניהו לתמיכה היקרה ביותר שהוענקה אי-פעם לפוליטיקאי ישראלי", נכתב ב'ידיעה'.⁷⁹
88. על-פי חישוב שערך השותף לשעבר של אדלסון, שלמה בן-צבי, ושפורסם ב-2011, הפסדיו של "ישראל היום" נאמדים בכ-3 מיליון דולר לחודש.⁸⁰ בהתבסס על אומדן זה אמר רביב דרוקר ב-2013: "אפשר

⁷² ב"ן, איתמר. (11.8.14). "תעמולה זולה". העין השביעית. the7eye.org.il/115594

⁷³ ברעם, אורי, ומן, אלעד. (15.12.12). הצד השני של העיתון. העין השביעית. the7eye.org.il/7177

⁷⁴ טוקר, נתי. (30.4.14). "מקור ראשון" ניצל: גילה אישר את מכירתו ל"ישראל היום" של אדלסון. TheMarker.com/advertising/1.2308940

⁷⁵ אברהם, דוד. (15.12.13). מכה לקבוצת "הארץ": "ישראל היום" רכש את בית הדפוס של "מעריב". וואלה. b.walla.co.il/item/2703429

⁷⁶ אברבך, לי-אור. (18.12.13). דפוס התנהגותו של "ישראל היום". גלובס. globes.co.il/news/article.aspx?did=1000902423

⁷⁷ מאייר, תיאודוריק. (20.12.12). כמה בדיוק הוציא שלדון אדלסון בקמפיין של 2012. Propublica.org/article/how-much-did-sheldon-adelson-really-spend-on-campaign-2012

⁷⁸ ולצר, יעל. (28.6.07). השקת "ישראל היום" מטלטלת את ענף העיתונות בישראל – ומקורבים לאדלסון צופים שכבר עם השקתו יעקוף את "מעריב". TheMarker.com/advertising/1.448850

⁷⁹ ציפורי, טלי, ואברבך, לי-אור. (7.7.10). הערכות: הפסדי "ישראל היום" ב-3 שנים – 250 מיליון שקל. גלובס. globes.co.il/news/article.aspx?did=1000572525

⁸⁰ פרסיקו, אורן. (27.9.11). "ניטול כל תוחלת רווחית". העין השביעית. the7eye.org.il/12918

להעריך שאדלסון השקיע מאות מיליוני שקלים [ב"ישראל היום"]⁸¹. דו"חותיה הכספיים של החברה המוציאה לאור את "ישראל היום" חסויים, וכך גם המודל הכלכלי שלה; ב-2014 הועברו מסמכים אלו לידי רשות ההגבלים העסקיים.⁸²

טענות לתעמולה אישית בשיח הציבורי

89. **תעמולה אישית בכסות של עיתונות.** הקשר בין נתניהו ו"ישראל היום" נדון בהרחבה בפורומים פוליטיים, עיתונאיים וציבוריים. עובדי העיתון שבבעלות בני הזוג אדלסון, שזכה זה מכבר לכינוי "ביביתון" (אדלסון עצמו התייחס לכינוי זה בנאום שנשא ב-2010⁸³ ובהזדמנויות נוספות), מתמודדים באופן קבוע עם האשמות בהטיה פוליטית פרסונלית לטובת נתניהו. המילים "תעמולה", "שופר", "פרופגנדה" ו"פראבדה" עולות תדיר בשיח הציבורי, הפוליטי והעיתונאי על התנהלותו של "ישראל היום". אף שחלק מאנשי העיתון נוהגים להדוף את האשמות, עד כה לא תבעו ב"ישראל היום" אף אדם שהגדיר את העיתון ככזה שתכליתו המרכזית היא הפצת תעמולה לסוגיה.

90. אדלסון עצמו, בראיון משנת 2013, קשר בין נקודת המבט של נתניהו והגישה הרצויה לעיתון: "מה שאתה קורא אצלנו זו נקודת מבט הוגנת ומאוזנת, לא רק של ביבי אלא של כולם".⁸⁴ לדברי אדלסון, חלק מתכליתו של העיתון היא הדיפת הפרסומים הביקורתיים נגד נתניהו: "ישראל היום" מדווח את האמת, גם כשמדובר בראש הממשלה בנימין נתניהו. וזאת, בניגוד לקמפיין שעושה ידיעות אחרונות, שמשעבד את האמת כך שניתן יהיה לדווח דברים שליליים על ראש הממשלה ולהשמיעו".⁸⁵

מצ"ב העתק הראיון עם מר אדלסון מסומן כנספח 21.

91. העיתונאי חתן פרס סוקולוב עוזי בנימין אמר בהקשר זה: "צריך לתהות על קנקנו של אדלסון לגופו של עניין; מי האיש הזה, מה משמעות המסרים שלו, מה בדיוק היחסים בינו לבין נתניהו. זה דבר שעוד לא מופענח עד הסוף".⁸⁶

92. פרופ' יואב דותן, ראש הקתדרה למשפט ציבורי באוניברסיטה העברית, קשר בין "ישראל היום", אדלסון ונתניהו ובין החשש מפני שימוש חריג בכוח כלכלי לשינוי השדה הפוליטי.⁸⁷ פרופ' דן כספי, מומחה לתקשורת, הגדיר את נצחונו של נתניהו בבחירות 2009 כדיבידנד ראשון שצמח לאדלסון

⁸¹ דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁸² ביז, איתמר. (7.12.14). "לא נבחן, לא נבדק, לא אושר". העין השביעית. the7eye.org.il/136692

⁸³ פרסיקו, אורן. (7.2.10). האלכסונים והעיתון האובייקטיבי. העין השביעית. the7eye.org.il/25984

⁸⁴ אברבך, לי-אור, וציפורי, טלי. (24.12.13). אדלסון לכתב "גלובס": "ישראל היום" תהיה עד שתגיע לגילוי". גלובס. globes.co.il/news/article.aspx?did=1000904226

⁸⁵ ביסמוט, בועז, ורגב, עמוס. (9.5.14). באנו לשבור את הפחד מנוני. ישראל היום. israelhayom.co.il/article/180803

⁸⁶ הורודניציאנו, מאיה, ונוי, גוני. (17.9.12). עוזי בנימין עוזב את "העין השביעית" ומדבר על מצב התקשורת. זמן ירושלים. nrg.co.il/online/54/ART2/403/855.html

⁸⁷ דותן, יואב. (26.11.14). הון, שלטון, וחוק ישראל היום. הארץ. haaretz.co.il/opinions/.premium-1.2496782

מהשקעתו ב"ישראל היום".⁸⁸ אורי משגב, פובליציסט ב"הארץ", כונה את העיתון "שופר של פרופגנדה מתמשכת של נתניהו".⁸⁹

מצ"ב העתק מאמרו של יואב דותן מסומן כנספת 22.

93. איש התקשורת דן שילון הציג לחייב את עורכי "ישראל היום" להדפיס באופן קבוע, ובמיקום בולט, "גילוי נאות" בנוגע לקשריו של העיתון עם נתניהו. מיקי רוזנטל, לפני כניסתו לפוליטיקה, אמר: "אם אדלסון היה מעמיד לרשותו של ביבי בניין משרדים ענקי בבעלותו ומזמין אותו למקם בו את מטה הבחירות שלו - זו טובת הנאה, נכון? מה ההבדל בין זה לבין להעמיד לרשותו עיתון שעושה בשבילו תעמולה? קיומו של "ישראל היום" פוטר את ביבי מהצורך לממן מודעות במיליוני שקלים".⁹⁰

94. "ישראל היום" כתעמולה שיש להחיל עליה פיקוח ממלכתי. האפשרות שקשריו של נתניהו עם אדלסון ו"ישראל היום" צריכה להיבחן דרך הפריזמה של חוקי מימון הבחירות גם היא אינה תרחיש זר לאזון הישראלית. משפטנים, חוקרי תקשורת, פוליטיקאים ועיתונאים העלו אותו בשנים האחרונות, בעיקר בשנים שלאחר מינוי נתניהו לראשות הממשלה ב-2009. להלן כמה מההתבטאויות הללו.

95. "הקו המערכתי האחד של "ישראל היום", שאין דומה לו באף כלי תקשורת מרכזי אחר בישראל, הקנה לו תדמית של פמפלט תעמולתי שנתפר באופן אישי למידותיו של נתניהו. בניגוד למידע עם אופי תעמולתי שמפיצים גופים ממלכתיים שונים, דוגמת משרדי הממשלה והצבא, תעמולה אישית כפופה לחוק מימון מפלגות - שמתוקפו נקבעה תקרה לסכום שמועמד פוליטי רשאי לגייס ולהוציא על קידומו האישי. על הסכומים המושקעים ב"ישראל היום" לא חל פיקוח כלשהו", נכתב ב"העין השביעית" ב-2014, בתחקיר על המודל הכלכלי של "ישראל היום".⁹¹

96. דרוקר, בתחקיר "המקור", אמר כך: "לדעת גורמים במערכת הפוליטית אם אדלסון היה רוצה לתמוך פוליטית בנתניהו, הוא היה יכול לתת לו 10,000 דולר מקסימום, וגם זה לפריימריז. אם מטרתו הראשונית של העיתון היא בכלל לעזור לנתניהו, אז נמצאה כאן - אומרים אותם גורמים - דרך גאונית לתמוך בפוליטיקאי בסכומי עתק בלי לתת לו דולר אחד ישירות".⁹²

97. בראיון שהתפרסם לאחר שידור תחקיר "המקור" על "ישראל היום", אמר דרוקר הדברים הבאים: "אני לא הצלחתי לבסס מספיק - ביססתי, אבל לא מספיק - את הלינקג' "ישראל היום" - לשכת רה"מ. אם הקשר הזה הוא עוד יותר הדוק ממה שאני הספקתי לחשוף [...] אז באמת צריך לחשוב האם אין פה מקום לראות את כל הדבר הזה במסגרת של מימון בחירות ותעמולה - ואז כמובן נכנסת פה פתאום מטרייה חוקית".⁹³

98. פרופ' מרדכי קרמניצר וד"ר תהילה שוורץ אלטשולר מהמכון הישראלי לדמוקרטיה פרסמו חוות דעת משפטית שבה נכתב כי "תופעת "ישראל היום" נתפסת כתעמולה שאיננה כפופה לחוקי מימון המפלגות

⁸⁸ כספי, דן. (7.4.10). מדיה חדשה, כללים ישנים. העין השביעית. the7eye.org.il/15874

⁸⁹ משגב, אורי. (11.11.14). להתנגד לחוק "ישראל היום". הארץ. haaretz.co.il/opinions/.premium-1.2486426

⁹⁰ אלפר, רוגל. (16.5.08). עיתון? ביביתון. מעריב. nrg.co.il/online/1/ART1/733/583.html

⁹¹ ב"ז, איתמר. (11.8.14). "תעמולה זולה". העין השביעית. the7eye.org.il/115594

⁹² דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

⁹³ אבריאלי, איתן. (5.2.13). ראיון מצולם עם רביב דרוקר. The Marker. themarket.com/tv/1.1922948

[...] אמנם, "ישראל היום" מגדיר את עצמו כמי שאמור להשיב את האיזון למערכת התקשורת הישראלית, אבל הוא איננו עיתון ימין. הוא עיתון שתומך במועמד פוליטי מסוים. אנו קוראים למבקר המדינה לפרסם חוות דעת או גילוי דעת באשר לשאלה האם מצב שבו בעל הון מזרים כסף לאמצעי תקשורת ללא מודל עסקי במטרה לתמוך במועמד פוליטי מסוים, שזהותו ברורה, אינה פגיעה בחוקי מימון הבחירות".⁹⁴ ד"ר שוורץ-אלטשולר, חוקרת תקשורת ומשפטנית, כתבה דברים דומים במאמר שהתפרסם בעיתון "The Marker".⁹⁵

99. העיתונאי בן כספית הגדיר את מודל הפעולה של אדלסון בשוק התקשורת הישראלי כ"לא חוקי",⁹⁶ ואת "ישראל היום" כ"עלון תעמולה משפחתי שמעניק שירותי חינוך בשווי של עשרות מיליוני שקלים בשנה למשפחת נתניהו".⁹⁷ בהקשר של השפעת "ישראל היום" על שוק התקשורת כתב כספית: "בנימין נתניהו הוא האיש שמקבל משלדון אדלסון צ'ק של מיליוני דולרים לחודש, דמי מימון הביטאון האישי שמחולק חינוך לכל דורש ומביא לחיסול התקשורת החופשית שעוד נותרה בישראל".⁹⁸

100. פרופ' הלל סומר הציע גם הוא להחיל את חוקי מימון הבחירות על "ישראל היום", בהתבסס על המסקנה שלפיה מדובר בעיתון שתכליתו תעמולה פרסונלית.⁹⁹ ספי רכלבסקי, בעל טור ב"הארץ", כתב כך: "ישראל היום" אינו עיתון. "ישראל היום" הוא אנטי-עיתון שתכליתו השמדת העיתונות החופשית. "ישראל היום" אינו חוקי כבר היום. הפעלת החוקים הקיימים היתה סוגרת אותו מזמן. [...] "ישראל היום" אינו סתם עלון תעמולה, הוא סופר-עלון תעמולה. קשה למצוא בו מילה שלא נראית כנכתבת ישירות מלשכת ראש הממשלה. כל ידיעה, ולו שולית, נראית כנמדדת לפי מידת עזרתה לנתניהו. ותעמולה בלתי פוסקת למען ראש הממשלה חמורה מתעמולה למען כל אדם".¹⁰⁰

101. קולות מסוג זה נשמעו גם במערכת הפוליטית. השרה ציפי לבני, בראיון לערוץ 2, אמרה כי "ישראל היום" זה לא עיתון, זו תעמולת בחירות שממומנת על-ידי מישהו שהאגינדה שלו בעיני מאוד בעייתית לעתידה של מדינת ישראל".¹⁰¹ חיים רמון, בראיון שנכלל בתחקיר "המקור", אמר: "אני משוכנע שאם היה קם עיתון ומישהו היה בא ומשרת את חיים רמון, זה היה מזמן תקירה. [...] לדעתי זו חריגה מכל חוק של מימון מפלגות".¹⁰²

⁹⁴ ב"ז, איתמר. (22.11.14). "הצעה תכסיסנית פסולה". העין השביעית. the7eye.org.il/134138

⁹⁵ שוורץ-אלטשולר, תהילה. (9.11.14). פוליטיקאים קונים את התקשורת בכסף. The Marker. themarket.com/opinion/1.2481113

⁹⁶ גולדן, שי. (23.2.12). בן המקום. מעריב. nrg.co.il/online/1/ART2/348/889.html

⁹⁷ כספית, בן. (30.10.10). תוכנית נתניהו: העברת התקציב והקפאה ארוכה. מעריב. nrg.co.il/online/1/ART2/172/222.html

⁹⁸ כספית, בן. (29.9.12). אובמה כבר יודע: הפעם זה לא יגמר בנאומים. nrg מעריב. nrg.co.il/online/1/ART2/405/606.html

⁹⁹ אברבך, לי-אור. (29.10.14). מורשת אדלסון. גלובס. globes.co.il/news/article.aspx?did=1000982152

¹⁰⁰ רכלבסקי, ספי. (14.5.14). "ישראל היום" זה לא עיתון. הארץ. haaretz.co.il/opinions/.premium-1.2320104

¹⁰¹ מצלית, רינה. (1.11.2014). "פגוש את העיתונות". חדשות ערוץ 2. mako.co.il/news-channel2/Meet-the-Press-q4_2014/Article-450ac780b6c6941004.htm

¹⁰² דרוקר, תחקיר "ישראל היום".

102. **יאיר לפיד**, בהתבטאות מלפני ריצתו לכנסת, טען כי "ישראל היום" הוא ביטאון רשמי של נתניהו".¹⁰³ בהזדמנות אחרת ב-2012 אמר לפיד: "מעניין לבדוק האם קיומו של העיתון הוא לא תרומת בחירות של 300 מיליון שקל משלדון לנתניהו. זה כנראה יבדק אחרי הבחירות. אם תורם של ראש ממשלה מממן עיתון שתומך בראש הממשלה - זאת תעמולת בחירות".¹⁰⁴ **השרים נפתלי בנט**¹⁰⁵ ו**אביגדור ליברמן**¹⁰⁶ כינו את העיתון "פראבדה", עיתון התעמולה של המפלגה הקומוניסטית בברית-המועצות.

ההתגייסות המשמעותית בתקופת הבחירות

103. ההתגייסות של "ישראל היום" לשירות תעמולת הבחירות של נתניהו בולטת במיוחד על רקע הסערה המתחוללת בימים אלו ממש סביב כוונת ראש הממשלה לנאום בפני הקונגרס האמריקני ביוזמת בכירי המפלגה הרפובליקאית, מהלך שמעורר ביקורת בישראל ובארה"ב. כך למשל, הכותרת הראשית של "ישראל היום" מתאריך 25.1.2015¹⁰⁷ הובאה מפי "גורמים המקורבים לראש הממשלה" ולפיהם "חיוני שראש הממשלה יופיע, למנוע הסכם רע". מתחת הופיעה הפנייה לטור הדעה של דרור אידר עם הכותרת "הנאום הנכון, במקום הנכון". כפולת העמודים שהופיעה מיד אחר כך עסקה אף היא בהדיפת הביקורת נגד נתניהו, תחת הכותרת "שהשמאל יפסיק להתרפס".

מצ"ב העתק העמודים הרלבנטיים מישראל היום מסומנים **כנספת 23**.

104. בעיתון יום המחרת¹⁰⁸ שוב שיקף העמוד הראשון את מסרי לשכת נתניהו בנוגע לארה"ב והביא בכותרת הראשית ציטוט של שגריר ישראל בארה"ב לפיו "הנאום - נגד איראן, לא נגד אובמה". מעל התנוססה כותרת שעסקה במאבק אחר המשותף ל"ישראל היום" ולראש הממשלה, זה נגד העיתון "ידיעות אחרונות": "ידיעות ו-YNET חצו כל גבול", המקדמת מאמר דעה של העיתונאי איציק סבן. העמוד הראשון, לפיכך, הוכפף כולו למסרים המקדמים את סדר היום האישי של נתניהו.

מצ"ב העתק העמודים הרלבנטיים מישראל היום מסומנים **כנספת 24**.

105. העיתון ממשיך מדי יום בקידום אגרסיבי של קו מגמתי זה שאין בינו ובין שיקולי עריכה מקובלים, המתויבים בראש ובראשונה ליידוע הקוראים על הנעשה, דבר וחצי דבר. עמוד השער מיום 8.2.15¹⁰⁹

¹⁰³ גרינצוויג, אמילי. (12.6.12). לפיד: "רשות השידור מוטת שלטון, ישראל היום" ביטאון של נתניהו". הארץ. haaretz.co.il/gallery/media/1.1729848

¹⁰⁴ ורטהיים, דוד. (24.11.12). לפיד: "ישראל היום" - תרומת בחירות של 300 מיליון שקל משלדון לנתניהו". וואלה. b.walla.co.il/item/2589703

¹⁰⁵ טוקר, נתי. (30.3.14). בנט נגד "ישראל היום": "זה פראבדה של ראש הממשלה". The Marker. themarker.com/advertising/1.2282960

¹⁰⁶ גלהר, ארי. (20.8.13). ליברמן: "העיתון 'ישראל היום' הוא פראבדה". nrg מעריב. nrg.co.il/online/1/ART2/500/812.html

¹⁰⁷ כותבים שונים. (25.1.15). ישראל היום (מהדורת דפוס בגירסה דיגיטלית). <http://digital-edition.israelhayom.co.il/Olive/ODE/Israel/Default.aspx?href=ITD%2F2015%2F02%2F08>

¹⁰⁸ כותבים שונים. (26.1.15). ישראל היום (מהדורת דפוס בגירסה דיגיטלית). <http://digital-edition.israelhayom.co.il/Olive/ODE/Israel/Default.aspx?href=ITD%2F2015%2F02%2F08>

¹⁰⁹ כותבים שונים. (8.2.15). ישראל היום (מהדורת דפוס בגירסה דיגיטלית). <http://digital-edition.israelhayom.co.il/Olive/ODE/Israel/Default.aspx?href=ITD%2F2015%2F02%2F08>

הדגיש דברי ביקורת נגד התנהלות אובמה מול איראן (כותרת ראשית), תקף את יצחק הרצוג על דברי הביקורת שהשמיע נגד נתניהו ("הרצוג חצה קו אדום"), שילחה חצים באיראן ("שקרי טהרן") וקינחה במאמר המגבה את החלטתו של ראש הממשלה לנסוע לארה"ב ("נתניהו צריך לנסוע").

מצ"ב עמוד השער של "ישראל היום" מיום 8.2.15 מסומן **כנספח 25**.

106. דיווח שעלה באתר "ישראל היום" חושף את תהליכי העריכה בעיתון תומך בטענות כי ההתגייסות של העיתון מכוונת "מלמעלה" ונעשית תוך שכתוב דיווחי עיתונאים ואף מחיקה של דברי ביקורת על נתניהו¹¹⁰.

107. **לסיכום הדברים** יודגש כי הטענות בנוגע לאופיו של "ישראל היום" נשמעות מפי גורמים רבים ומגוונים, שזיהוים הפוליטי, היכן שישנו כזה, ממקם אותם משמאל וגם מימין לנתניהו ולאדלסון. בין המתבטאים ישנם יריבים פוליטיים של נתניהו, אך גם כמה משותפיו לממשלות בראשותו. יש ביניהם עיתונאים שכלי התקשורת שלהם נפגעו מכניסת "ישראל היום" לשוק - לצד כאלה שכלי התקשורת שלהם אינם מתחרים ב"ישראל היום" ואף כאלה שדווקא הרוויחו מהקמתו (למשל "הארץ", שקיבל מ"ישראל היום" מאות מיליוני שקלים עבור הדפסת והפצת העיתון).

108. חוקרי תקשורת בלתי תלויים הצביעו גם הם על אופיו הייחודי של העיתון, תוך ירידה לפרטים הקטנים ביותר של התנהלותו העסקית והמערכתית: השאלות הבלתי פתורות בנוגע למודל העסקי, הפסדי העתק המשוערים - ומנגד הסילופים, הסתרת והצנעת המידע הלא נוח, הבלטת המסרים הסדרתית וסוגיית הקשרים האישיים בין בכירי העיתון ולשכת נתניהו. אדלסון ונתניהו עצמם אינם מסתירים את קשריהם העמוקים, ואדלסון אף הודה כי העיתון מציג את עמדותיו של נתניהו ונועד להדוף את הסיקור הביקורתי שלפי טענתו מקבל ראש הממשלה מכלי תקשורת אחרים.

109. כאמור לעיל אלו שלל עובדות ממספר מקורות רב ועצום המצביעים חד משמעית כי הפלטפורמה הנקראת "ישראל היום" באה אינה למעשה עיתון אלא תעמולת בחירות במסווה של עיתון. מסקנה זו גם נתמכת כאמור בחוות דעת מקצועית המצורפת לבקשה זו.

110. בפרק הבא נפרט ונציין כי אף בתי המשפט בישראל, ומלומדים משפטיים דנו בשאלה מתי פרסום תקשורתי הוא בגדר "תעמולת בחירות" ומתי המדובר בדיווח עיתונאי.

מה בין תעמולת בחירות לבין "עיתונות"

תעמולת בחירות:

111. המושג תעמולת בחירות אינו מוגדר בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959. על דרך הפסיקה נקבעו מבחנים להגדרת תעמולת בחירות. ראשית, נדרש ניסיון לשכנע או להשפיע על הציבור. שנית, התעמולה צריכה להיות קשורה לבחירות האמורות להתקיים. המבחן שאומץ בפסיקה הוא מבחן "האפקט הדומיננטי" - אין די שאפקט ההשפעה על הבוחר קיים, אלא יש צורך שהוא האפקט הדומיננטי.

112. בפרשת זילי (בג"ץ 869/92), נאמר: "תעמולת בחירות הינה רק אותו ביטוי שהאפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו אפקט דומיננטי אחר, כגון אפקט אמנותי. על-כן, שידור שיש לו ערך חדשותי, אין לראות בו תעמולת בחירות, שכן ערכו הדומיננטי אינו בהשפעה על הבוחר, אלא

¹¹⁰ טאוסיג, שוקי. (23.1.15). גרסת הרש. העין השביעית. <http://www.the7eye.org.il/144334>.

במסירת מידע חדשתי לכול (...). האיזון הראוי בין הערכים המתחרים מחייב, כי הדיבור "תעמולת בחירות" יכלול אותו שידור אשר פועלו הוא בשכנוע ובהשפעה על הכרעת הבוחר, ולא שידור שהאפקט שלו הוא אחר (כגון אמנותי, חדשתי, דתי), גם אם השפעות הלוואי שלו הן בהשפעה (עקיפה) על הבוחר".

113. בפרשת גולדשמיט (תב"כ 12/15), אומר כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט מצא, עמ' 150: "כתעמולת בחירות ייחשבו לא רק שידור הכולל הטפה ישירה למען מפלגה או רשימת מועמדים או תקיפתה של מפלגה או רשימה יריבה, אלא גם שידור שהאפקט הדומיננטי שלו הוא תעמולתי. שידור שהאפקט הדומיננטי שלו אינו תעמולתי אלא חדשתי (או אמנותי) אינו בגדר תעמולת בחירות, ואולם, ככל שהדעות המושמעות בשידור כזה מבטאות עמדה פוליטית של מפלגה או של רשימה המתמודדות בבחירות, על הממונים על השידורים מוטל להבטיח שגם עמדותיהן של מפלגות ושל רשימות מועמדים אחרות ביחס לאותה סוגיה תבואנה לידי ביטוי בצורה מאוזנת". ובהמשך: "את השאלה אם האפקט הדומיננטי של שידור מסוים הינו תעמולתי או חדשתי, יש לבחון על-פי השפעתו הצפויה על הצופה או על המאזין הסבירים. המבחן הוא אובייקטיבי-תוצאתי, וכוונתם (המוצהרת או המשוערת) של העורך או של המגיש של השידור, אינה מעלה ואינה מורידה. עם זאת במקרים הגבוליים, כאשר בשאלת אופיו של השידור יש פנים לכאן ולכאן, ניתן להיעזר במבחנים נסיבתיים. כך, למשל, מידת קירבתו (או ריחוקו) של זמן השידור למועד הבחירות עשוי לעתים להטות את הכף לצד זה או אחר. גם בירור השאלה אם היוזמה לקיום השידור הייתה של הרשות הממונה עצמה או של גורם חיצוני, עשוי לעתים להשפיע על ההכרעה. ואולם, חשיבות מיוחדת נודעת לבירור השאלה אם השידור הוא מסוג השידורים הקבועים, שיש כמותו גם בימים רגילים, או שמדובר בשידור שהוכן במיוחד לקראת הבחירות ובקשר אליהן".

114. בפרשת רשימת הירוקים (תב"כ 18/19), אומר כב' השופט רובינשטיין: "אין הכרח כי פרסום יקרא להצביע למועמד פלוני על מנת שיבוא בגדר תעמולת בחירות, ודי בכך כי פעלו הוא בהשפעה על הבוחר". באותו עניין לא נפסלה תוכנית בהנחיית יעקב אילון, שהתעתדה להיות משודרת בערוץ 2, שנועדה לתת חשיפה למועמדים לכנסת. עם זאת, הש' רובינשטיין העיר כי הגם שהרכיב העיתונאי בתכנית קיים, היא קרבה לקו הגבול המהווה הפרה של החוק. וכן בג"צ 1893/92 רשף ואח' נ' רשות השידור, פ"ד מו (4) בעמ' 820.

115. בנוסף, מידת הקרבה לבחירות היא גורם מכריע בבחינה, אם מדובר בתעמולת בחירות.

116. בפרשת צומת תב"כ 1/93 עמ' 356-357 נאמר: "הדיבור 'תעמולת בחירות' מלמד, על-פי לשונו, שעוסק הוא בתעמולה לקראת בחירות. כלומר, הוא מקפל בתוכו שתי דרישות מצטברות: לא די בתעמולה, כלומר, בניסיון לשכנע בקיומו של מצב דברים מסוים או להשפיע על מי מן הציבור להאמין ברעיון פלוני. מן ההכרח שהתעמולה תהיה בקשר לבחירות האמורות להתקיים ושיהיה בה כדי להשפיע על המשתתפים בבחירות אלה (ההדגשה שלי ד.צ.). מכיוון שכך, כשבאים לברר, אם מדובר בתעמולת בחירות, יש חשיבות רבה לשאלת העיתוי, דהיינו קירבת הפרסום לבחירות. חשיבות השיקול של סמיכות הזמנים בין הפעילות שנטען לגביה כי היא תעמולה לבין מועד קיומן הצפוי של בחירות מצאה ביטוייה במספר החלטות שהתייחסו לפרשנותה של תעמולת בחירות" על-פי החוק" ובהמשך "אך ברור וטבעי הוא, שככל שצפוי לחלוף זמן רב יותר בין רגע אמירת הדברים או פרסומם ועד למועד הצפוי לקיומן של הבחירות, כך יתערער הקשר בין ה'תעמולה' לבין הבחירות, וממילא תפחת הנטייה של הצופה, הקורא או השומע הסביר לתפוס דברים אלה כתעמולת בחירות".

117. בפרשת גרוס (תכ"מ 21/19), קבע כב' השופט רובינשטיין: "זכות הציבור לדעת אינה יכולה לשמש כסות לתעמולת בחירות אסורה (...). מועד הפרסומים הוא מרכיב משמעותי בהכרעה (...). ואולם, ואומר זאת במבט לעתיד, ככל שהתקופה קרבה לבחירות, על הבדיקה להיות קפדנית במיוחד". שם דובר בעתירה של חברי מועצת כפר סבא בטענה כי ראש העיר עושה שימוש אסור במשאבי העירייה בניגוד להוראות חוק הבחירות (דרכי תעמולה).
118. הפסיקה התייחסה גם לתעמולת בחירות עקיפה - כזו המתרחשת במהלך העניינים הרגיל. נקבע, שגם השפעה עקיפה עשויה להיחשב במקרים מסוימים לתעמולת בחירות, וזאת על-פי מבחן "האדם הסביר" - כיצד הדברים היו נראים בעיני אדם סביר.
- עניין צומת, שם: "לא אחת דברים הנאמרים או הנעשים במהלך העניינים הרגיל יש עמם גם השפעה, ולו עקיפה, על הבחור. גם השפעה עקיפה יכולה להיחשב במקרה המתאים כתעמולת בחירות. אך לא בשל כל אפשרות להשפעה עקיפה כזו ייחשב הדיבור כתעמולת בחירות. המבחן הקובע הוא מבחן האופי העיקרי של הדברים בעיני אדם סביר, שיבחן את הדברים על כלל נסיבותיהם. אם עיקר הדברים אינו תעמולה, והמשקל של היסוד התעמולתי שבהם הוא קטן באופן יחסי למשקלם של אלמנטים אחרים, קטנה גם הנטייה לראות בדיבור תעמולת בחירות".
119. בעניין האגודה למען החייל נקבע כי השיקולים שיש לשקול בבואנו לקבוע אם יש לפסול משדר טלוויזיוני הכולל תעמולת בחירות עקיפה הם:
- המשקל היחסי של היסוד התעמולתי במשדר, לעומת יסודות אחרים הכלולים בו.
 - טיבה של המשרה הציבורית העומדת לבחירה.
 - נקודת הזמן שבה משודר השידור וקרבתה לבחירות.
 - האם האדם שבו מדובר הוא כבר מועמד פורמלי לבחירות.
120. בבג"צ האגודה למען החייל (בג"צ מס' 524/83) אומר השופט לוין, עמ' 90-89: "מותר להביא בגדר הדיבור 'תעמולת בחירות' גם תעמולת בחירות עקיפה, והמבחן הוא מבחן האיש הסביר. לשון אחר: ב האם לפי מבחנים של סבירות ושל שכל ישר יש לראות את המישדר הנדון כתעמולת בחירות עקיפה שיש לפסלה? (...). עד כמה נהיה מוכנים להרחיק לכת בפסילתו של מישדר טלוויזיוני, הכולל תעמולת בחירות עקיפה? בראש ובראשונה תלויה ההכרעה בשאלה האמורה בנסיבות המיוחדות של כל מקרה, ואין לקבוע מראש לגביה כללים נוקשים. אכן, בבואנו להתייחס לנסיבותיו של מקרה קונקרטי שומה עלינו לאזן בין אינטרסים נוגדים: האינטרס שלא למנוע מן הציבור מידע או שלא למנוע שידורו של מישדר שירות, שיש בו תועלת לציבור, מחד גיסא, והאינטרס שלא להכשיל את מטרת סעיף 5 לחוק, מאידך גיסא. אין אני מקבל את הטענה, שכל רמז למועמד זה או אחר לבחירות, עקיף ככל שיהיה או רחוק ככל שיהיה, המופיע במישדר שירות, די יהא בו כדי להביא את המישדר בגדר 'תעמולת בחירות'". אכן, מבלי שאתיימר להיות ממצה, נראה לי, שלעניין מישדר שירות רשאת הרשות לשקול בין שאר השיקולים גם את אלה: (א) מה המשקל היחסי של היסוד התעמולתי במישדר לעומת היסודות האחרים הכלולים בו, ובמקרה שלפנינו: מה המשקל היחסי של הקרנת דיוקנו של מר ניר בטלוויזיה, על התוצאות התעמולתיות הנובעות מכך, לעומת משקל התועלת הציבורית, הכרוכה בעצם הקרנת מישדר השירות האמור. לעניין זה רשאת הרשות להביא בחשבון - כפי שגם עשתה - את מרכזיות הופעתו של מר ניר במישדר מחד גיסא אך מאידך גיסא גם את הקשר האינטגרלי שבין מר

ניר לבין מבצע השי לחייל, כפי שהוא מצטייר בעיניו של אדם סביר. (ב) מהו טיבה של המשרה הציבורית, העומדת לבחירה? האם מדובר בהופעתו של פלוני, העשוי להיבחר רק בגדרה של רשימת מועמדים (למשל, מועמד להיות חבר במועצת עירייה) או בהופעתו של פלוני, העשוי להיבחר בבחירות אישיות לראש הרשות? (ג) מהי נקודת הזמן, שבגדרה מבקשים את הקרנת מיסדר השירות? סבור אני, שיכול שמיסדר שירות פלוני, המוקרן על מרקע הטלוויזיה ימים ספורים לפני הבחירות, עשוי, לפי מבחנים סבירים, להיחשב כתעמולת בחירות עקיפה, אך אם יוקרן חודשים ספורים לפני אותו מועד בגדר 150 הימים הנ"ל לא ייחשב ככזה. אכן, הגורם האמור לא נשקל כלל על-ידי הרשות במקרה שלפנינו, ולדעתי, לא היה אדם סביר, החוזה במיסדר הנדון זמן רב לפני הבחירות, מעלה על דעתו את הקשר שבין מר ניר לבין הבחירות הממשמשות ובאות. (ד) מתקשר לשיקול האמור גם שיקול נוסף: האם האדם שבו מדובר הוא כבר מועמד פורמאלי לבחירות אם לאו?."

121. מכל הדברים שצוטטו לעיל ניתן לקבוע במפורש ובאופן חד משמעי כי הדברים המתפרסמים ב"ישראל היום" מהווים חד משמעית לפי המבחנים שנקבעו בפסיקה, כתעמולת בחירות שכן הם עונים חד משמעית על הכללים הללו של השפעה עקיפה על הבוחר.

122. זאת ועוד. על אף שברור לפי המבחנים הללו כי הפרסום על המועמד - נתניהו - ב"ישראל היום" הוא בגדר תעמולת בחירות, אזי גם מהצד השני של הסקאלה, כלומר בהתייחס לשאלה המשפטית "מהי עיתונות" ניתן לומר ולקבוע במפורש וחד משמעית כי "ישראל היום", בהתייחס לכל המתפרסם אצלו על המועמד - נתניהו - אינו עומד כלל וכלל בהגדרתה של עיתונות, שכן הוא כאמור תעמולת בחירות פאר אקסלנס.

חשיבות מגוון הדעות, חופש העיתונות והשליטה של "ישראל היום" בשוק

123. גיא פסח במאמרו, הבסיס העיוני של עיקרון חופש הביטוי ומעמדה המשפטי של העיתונות, (משפטים ל"א עמ' 895) (להלן: "פסח") מזהה במאמרו כמה תפקידים בולטים של העיתונות: בדיקה, ביקורת ופיקוח על רשויות השלטון (עמ' 935): העיתונות נתפסת כבעלת תפקיד מוסדי במסגרת המערכת הפוליטית והמשפטית. העיתונות בודקת את רשויות השלטון, מבקרת אותן וחושפת ניצול לרעה של כוח. ובהמשך, בעמ' 937: בשל אפיון התועלת החברתית הטמונה בבדיקה כטובין ציבוריים, האדם הבודד לא יבקר את רשויות השלטון ויש צורך בעיתונות, שמפנימה עבור הציבור את העלויות. בנוסף, העיתונאי הוא בעל המקצוע לבקר את השלטון. הוא המומחה בכך. יתרון שני קשור ליכולת המעשית של העיתונות להוות משקל נגד חזק לכוח המצוי אצל השלטון.

העיתונות משמשת ככלי להעברת מידע לציבור (עמ' 939): זכות היחיד להשתתף בתהליך הדמוקרטי מותנית בכך שיקבל מידע. במימוש זכות זו הציבור תלוי בעיתונות, שנתפסת כזרועות הארוכה של הציבור (עמ' 940). העיתונות הינה במה לקיום השיח הציבורי (עמ' 940).

124. אין ספק כי לפי הגדרות אלו אין "ישראל היום" ראוי להיקרא בשם עיתון שכן הוא אינו פועל כלל וכלל בהתאם לתפקידה של עיתונות בחברה דמוקרטית, ואינו טורח למלא ולו פונקציה אחת ויחידה מאלו שמזוהות כמאפיינות עיתונות בחברה דמוקרטית.

125. בפרשת אילנה דיין (ע"א 751/10), אומר כב' השופט ריבלין: "לעיתונות החופשית תפקיד קריטי בחברה הדמוקרטית המודרנית. תפקידה מתבטא, בין היתר, בהיותה גורם בדיקה, ביקורת ופיקוח חיצוני על

פועלן של רשויות המדינה השונות. לעיתונות תפקיד חשוב בהבעת ביקורת על מעשי השלטון ובחשיפת תופעות שליליות והבאתן לידיעת הציבור. העיתונות היא הזירה הציבורית שבה מתאפשר שוק דעות יעיל. יש לה תפקיד מפתח בהבאת מידע אקטואלי לעיני הציבור ובהעלאת המודעות לסוגיות בעלות חשיבות ציבורית. תפקיד זה משקף לא רק את זכותו של העיתונאי להשמיע אלא - בעיקר - את זכות הפרט לקבל מידע".

וכן:

"חופש הביטוי מאפשר גם את ההצגה הפומבית של דעות שונות, אשר התחרות ביניהן מהווה את חומר הבעירה המשמש להתפתחות דעות ורעיונות מתקדמים. החלפת המידע, בעיקר בנושאים ציבוריים, מאפשרת לציבור לגבש את עמדותיו וכך מתאפשר גם פיקוח יעיל יותר על רשויות השלטון".

126. מכוח תפקידים אלה, פותחה "תיאוריית האחריות החברתית של העיתונות" (פסח, עמ' 956) ולפיה על העיתונות מוטלת אחריות הנובעת מהכוח הרב המצוי בידיה, מתפקידה החברתי ומהאינטרס הציבורי הנלווה אליו. לכן, במילוי תפקידיה, העיתונות מחויבת קודם כל לציבור ורק לאחר מכן לאינטרס העצמי שלה. ובהמשך, בעמ' 968 - טענות בדבר חופש הביטוי של העיתונות אינן יכולות לשמש בסיס לשלילה גורפת של החובות המתחייבות מתפקידיה החברתיים. גישות אחרות, רואות בעיתונות כמי שפועלת במתחם הציבורי (עמ' 970), ולפיכך יש להכפיף את האינטרסים הקנייניים בכלי התקשורת הפרטיים לתנאים המתחייבים ממהותו של השיח הציבורי.

127. עלו אף הצעות לראות בעיתונות גוף דו מהותי, שעליו חלים עקרונות המשפט הציבורי, מכוח העובדה שהעיתונות משמשת נאמן של הציבור (ראה, אהרן ברק "המסורת של חופש הביטוי בישראל ובעיותיה" משפטים כ"ז תשנ"ז, עמ' 223). בהקשר זה יש לציין, שככל שהאחיזה של הגוף הפרטי בשוק הרלוונטי היא רבה יותר, כך ראוי להחיל עליו ביתר שאת נורמות של המשפט הציבורי.

128. בהתאם לדברים הללו הרי ברור כי "ישראל היום" אינו יכול להיות מסווג כלל וכלל תחת הקטגוריה של עיתונות שכן אינו מקיים ולו שמץ מהמאפיינים של עיתונות דבר שמחזק את המסקנה הברורה מאד לטעמנו לפיה מדובר בכלי לשם תעמולת בחירות.

חוק התעמולה

129. חוק התעמולה קובע הוראות מחייבות לעניין דרכי התעמולה בבחירות. חלקן באות ליישם את עקרון השוויון הקבוע בחוק יסוד הכנסת. בין היתר נקבעו בסעיף 10 (ב) לחוק התעמולה ההגבלות הבאות על פרסום מודעות בעיתונים יומיים -

(ב) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המתפרסמות בעתונים יומיים, בשבועונים או בירחונים, אלא בהגבלות אלה:

- (1) מודעה לא תהא גדולה מ-40 אינץ';
- (2) (בוטלה);
- (3) לא תפורסם יותר ממודעה אחת ביום מטעם כל מפלגה בעתון אחד;
- (4) לא תפרסם מפלגה יותר מ-10,000 אינץ' בסך הכל במשך שלושת החדשים שלפני יום הבחירות. הוראה זו לא תחול בבחירות לכלל הרשויות המקומיות;
- (5) המודעה תישא את שמו ומענו של האדם האחראי להזמנתה, ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד כאמור בסעיף קטן (א)(3) או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או של רשימת המועמדים.

130. פרסום התעמולה לטובת המועמד אצל המשיב מס' 3 מהווה עבירה על הוראות אלו, בנוסף לכך שהיא מהווה תעמולת בחירות אסורה הסותרת חד משמעית את כל הוראות חוק התעמולה, ואשר פוגעת באופן בוטה וגס בזכות לשוויון הקבועה בחוק יסוד.
131. בפרשת תר"ם 16/20 קבע יו"ר ועדת הבחירות הנכבד, כי במקרים מסוימים ניתן יהיה להחיל את המגבלה על פרסום "תעמולת בחירות" בעיתונות אף מחוץ למגבלת 60 הימים:
- "בהקשר זה, אף אם אניח כי ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות להכריע בנוגע לתעמולת בחירות טרם התקופות האמורות לרבות במדיומים תקשורתיים שאינם מנויים במישורין בחוק הבחירות, וזאת לשם הגשמת תכליתו (ראו והשוו: פרשת עוצמה לישראל; עניין פרנקנטלר), הרי שסמכות זו יש להפעיל במשורה.**
- זאת רק מקום בו הוכחה זיקה ברורה וממשית בין המדיום התקשורתי לבין מתמודד זה או אחר, באופן שפוגע בצורה ממשית בשוויון שבין המתמודדים**" (ההדגשה שלנו).
132. זהו בדיוק המקרה נשוא בבקשה זו.
133. מדובר, כפי שהוכח בחלק העובדתי של בקשה זו, בזיקה ברורה וממשית של המדיום התקשורתי - "ישראל היום" - לבין המועמד, באופן שהמדיום (שהוא כאמור תעמולה בעיקרו ותקשורתי בחלקו כדי לשרת את התעמולה) משרת את המועמד ופוגע באופן קשה ומובהק בשוויון שבין המועמדים.
134. בתר"מ 14/20 קבע כב' יו"ר ועדת הבחירות לעניין פרשנות הוראות חוק התעמולה, כי מקום שיש אולי ספק אם מדובר בפרסום שהוא תעמולה אם לאו יש לנקוט בגישה המחמירה, נוכח החשיבות הרבה של השוויון בבחירות - "בטרם סיום אבקש לחרוג מגדריה של העתירה הנוכחית ולציין עניין כללי. סביר להניח כי ככל שיתקרב מועד הבחירות, ילכו ויגדלו מספרם של העניינים שיובאו בפני. לגישתי, לאור הפוטנציאל הגלום לשימוש לרעה במשאבי ציבור על ידי נבחרים שיובאו בפני, יש לאמץ גישה פרשנית מחמירה. על פיה, מקרים המצויים ב"תחום האפור", קרי - אינם בבירור בגדר תעמולת בחירות אסורה או מותרת, נכריע לרוב כי הינם בגדר תעמולה אסורה. זאת, לאור הפגישה האפשרית בשוויון בין המועמדים, טוהר השירות הציבורי, ואמון הציבור שייפגע אם כספיו שלו המוחזקים על ידי העירייה בנאמנות ולטובתו, ינותבו למען הגדלת סיכויי של נבחר ציבור מכהן להיבחר בשנית". (ההדגשה במקור)
135. וכן - "לגישתי יש לנקוט בכל הנוגע לתעמולת בחירות אסורה בגישה מחמירה, ולא לאפשר את פרסומי- בבחינת "אם יש ספק אין ספק"... (תר"מ 53/20 סיעת "רק ראשון בראשות דב צור" נ' עו"ד ליאל אבן-זהר (28.7.13), פס' 10).
136. דברים אלו יפים למקרה שלפנינו. עת שבאים אנו לבחון את קיומה של תעמולה לטובת המועמד ב"ישראל היום" יש לנקוט גישה פרשנית מרחיבה, ולראות במה שנכתב על המועמד בעיתון בדיוק את מה שהוא - **תעמולת בחירות במסווה של "מוצר עיתונאי"**.
137. למותר לציין כי אותה תעמולת בחירות הינה גם עבירה חמורה על הוראות חוק מימון מפלגות, האוסרות על קבלת תרומה הן מתאגיד (והמשיב מס' 3 הוא תאגיד), הן בסכום התמורה, והן איסור על קבלת תרומה ממי שהוא תושב חוץ ואינו בעל זכות בחירה בישראל, והמממן של המשיב 3 הוא בהגדרה "תושב חוץ".

138. דברים אלו נאמרים למעלה מהצורך, שכן הסוגיה של אי קיום הוראות חוק המימון אינה נכללת במסגרת עתירה זו, אלא שהדבר מעיד, כאלף עדים, כי המשיבים כולם, אינם בוחלים מלהפר בריש גלי את כל ההוראות הקשורות לבחירות ולזכות השוויון בבחירות.

סוגיית הפניה המוקדמת

139. המבקש מודע להוראות הנוהל בדבר הגשת בקשות לצו מניעה ליו"ר ועדת הבחירות, ובהן להוראה בדבר פניה מוקדמת.

140. כפי שנאמר בפתח הדברים של בקשה זו, הרי שכוונת המבקש הייתה להגיש בקשה זו ללא כל קשר למועד הבחירות.

141. כעת משהגיע (בהפתעה) מועד הבחירות, נדרשה עבודה מאומצת להשלמת הבקשה והגשתה. הבקשה אינה מתייחסת לאיזו מודעה כזו או אחרת של מפלגה, אשר עליה בעיקר נאמר כי ראוי להקדים פניה טרם הגשת הבקשה, שיתכן והיא תייתר אותה. הסיכוי שפניה מוקדמת לדבר המתקרא עיתון "ישראל היום" שיחדל מלהיות פלטפורמת תעמולה, משול לפניה לדג שיתחיל ללמוד לחיות ביבשה, שכן כל מהותו של "ישראל היום" היא להיות מה שהוא באמת - תעמולת בחירות למען המועמד, ולכן ברי כי כל פניה מוקדמת אין בה ולא היה בה תועלת, שכן רק קביעה משפטית וצו שיפוטי יכולים למנוע את המשך התופעה הפסולה של תעמולת בחירות במסווה של "עיתון".

סיכום והסעד המתבקש

142. ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית הסמכות ליתן צו מניעה להפסקת ביצוע מעשה עבירה לפי חוק התעמולה. הורתו, קיומו ופעולתו של העיתון "ישראל היום" בדרכו הנוכחית היא תעמולת בחירות אסורה והיא לכן עבירה על החוק שאותה מוסמך יו"ר הועדה הנכבד למנוע.

143. ודוק. אין מטרת בקשה זו להביא לסגירת העיתון או לפיטורי עובדיו. אין למבקש כל עניין ישיר או עקיף בתחום העיתונות. הצו אשר מתבקש כבי"ר הועדה הוא פשוט ביותר ואין קל ממנו לביצוע. הצו המתבקש בבקשה זו הוא להורות לעיתון "ישראל היום" לחדול מלהיות פלטפורמת תעמולה עבור המועמד, הא ותו לא.

144. עם קבלת הצו כאמור יידרש המשיב מס' 3 להפסיק ולשמש כלי תעמולה ולהתחיל (ככל שהוא בכלל מעוניין בכך) להיות מה שהוא אינו כעת, אך מתיימר להיות, פשוט עיתון ולא כלי תעמולה.

145. ועוד נדגיש כי עניינה המצומצם של עתירה זו הינו אך לעת הבחירות. עניין התנהלות העיתון והיותו שופר לתעמולה גם לאחר הבחירות, יתכן ויידון בהליך אחר.

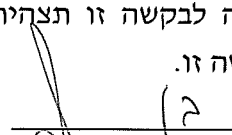
146. אשר על כן מתבקש כבי"ר הועדה לקבל את הבקשה וליתן צו מניעה כאמור לעיל.

147. כן יתבקש כבי"ר הועדה לחייב את המשיבים בהוצאות בקשה זו ושכ"ט עו"ד בגינה.

148. מצ"ב כתמיכה לבקשה זו תצהיר מטעם המבקש בהתאם להוראות הנוהל וכן חוות דעת מומחה כתמיכה בבקשה זו.

שחר בן מאיר עו"ד

המבקש

יצחק אבירם עו"ד

בי"כ המבקש